

בית משפט לעניני משפחה בחיפה

13 דצמ 2023
28272-02- ,46747-02-21
28249-02-21 ,21

פס"ד האם להכיר בדירה שנרכשה לפני הנישואין כנכס חיצוני לקיום
הסכם ממון

לירון זרבבל - קדשאי

השופטת

פלונית
ע"י עו"ד דורית ענבר סברדליק

התובעת

- נגד -

פלוני
ע"י עו"ד הילה זיסמן

הנתבע

פסק דין

מבוא

1. הצדדים שלפניי, בני זוג לשעבר והורים ל – 3 ילדים: הבת הבכורה אביטל כבת 9, רמי כבן 5 וחצי, והילה כבת 4 וחצי [שמות הקטינים שונן]. מערכת היחסים בין הצדדים אינה שגרתית, ולא היתה רציפה. די אם נאמר כי הצדדים נישאו פעמיים ואף התגרשו פעמיים. לכאורה, כל מעשה נישואין וכל מעשה גירושין מכניס את בני הזוג לסירוגין תחת תחולתם של דינים רלוונטיים שונים הנובעים מהנישואין ומהגירושין. כמו כן, ולפני שהתגרשו בני הזוג לראשונה אף חתמו השניים על הסכם שלום בית ולחילופין גירושין שאושר בבית הדין הרבני. לכאורה, גם הסכם זה פורש על פני הצדדים נדבך נוסף של חיובים וזכויות הנובעים מיחסיהם. נוסף ונציין שגם במהלך בירור ההליכים מושא פסק הדין דנן חלה התקרבות בין צדדים ועמדה על

מסמך זה עשוי להכיל שינויים שהוטמעו ע"י מערכת פסקדין

הפרק אפשרות לשוב לחיים משותפים ולערוך הסכם חדש. למרבה הצער ניסיון זה לא עלה יפה ונכון לעת זו הצדדים כלואים בסכסוך מר. להכרעת בית המשפט עומדות אפוא שלוש תביעות – לעניין הרכוש, המזונות והקטינים.

2. הנתבע הוא בעל עסק – מכולת [...] ומשתכר כעצמאי (להלן – "העסק"). בעת הגשת התביעה התובעת היתה מובטלת וכיום עובדת כשכירה בחברת [...]. המחלוקת העיקרית בין הצדדים נוגעת לקטינים ולחלוקת זמני השהות עמם. במהלך בירור ההליכים עורבו שירותי הרווחה והוגשו תסקירים מצד עו"ס לס"ד. מחלוקת זו טרם באה אל סיומה, ונדונה עוד בעת כתיבת שורות אלה במסגרת הליכי ביניים בהם פתחו הצדדים. עוד חלוקים הצדדים בנוגע לשיעור מזונות הקטינים, לרבות שיעור הכנסתו של כל אחד מהם. בנוסף לכך, חלוקים הצדדים על ענייני הרכוש. בלב מחלוקת זו מצויה דירת מגורים שנרכשה בעת החיים המשותפים ובסמוך לנישואין השניים וללידת בת הזקונים. הדירה רשומה על שמו של הנתבע בלבד והאחרון רואה בה רכושו הבלעדי. הנתבע מוצא חיזוק לעמדתו גם בהוראות ההסכם שנחתם בין הצדדים טרם הגירושין הראשונים ונישואי הצדדים מחדש. לטענתה של התובעת, הדירה היא משותפת חרף אופן רישום הזכויות, ואין בהוראות ההסכם כדי להעלות או להוריד.

העובדות שאינן שנויות במחלוקת

3. לשם הבהרת התמונה, נבסס את ציר הזמן הרלוונטי לענייננו, שעוקב אחר ההתרחשויות השונות בחיים המשותפים של הצדדים:
- הצדדים נישאו כדמו"י ביום 00.14. מספר חודשים לאחר מכן, ביום 00.00.14, נולדה הבת הבכורה אביטל;
 - נישואי הצדדים לא האריכו ימים והם הסתכסכו. ביום 8.15 חתמו על הסכם שלום בית ולחילופין גירושין (להלן – "ההסכם"). ההסכם אושר על ידי בית הדין הרבני ביום 7.9.15;
 - שלום הבית לא עלה יפה ולאחר כשנה הצדדים התגרשו ביום 9.16;
 - גם גירושי הצדדים לא האריכו ימים, וכבר במהלך שנת 2017 שבו לחיים משותפים;
 - ביום 2.18 נולד בנם השני של הצדדים, רמי;
 - ביום 6.19 נולדה בת הזקונים של הצדדים, הילה;
 - ביום 6.19 נחתם חוזה המכר לרכישת דירת הצדדים שבמחלוקת;

- . כחודש לאחר מכן, ביום 7.19, נישאו הצדדים בשנית;
- . בשנת 2020 הצדדים הסתכסכו והתגרשו בשנית ביום 12.21 (לאחר פתיחת ההליכים בבית משפט זה).

עיקרי ההסכם

4. לצורך שלמות התמונה וההכרעה יש מקום לעמוד על עיקריו של ההסכם.
5. ההסכם הוכתר כ"הסכם שלום בית ולחילופין גירושין וממון", ונחתם ביום 19.8.2015. כזכור, באותה עת היו הצדדים הורים לבת הבכורה אביטל בלבד. במבוא להסכם הצדדים מצהירים כי "החליטו לנסות לחזור לגור יחדיו בשלום בית ביניהם", ולחילופין, במידה ושלום הבית לא יעלה יפה, "להסדיר את כל הקשור לעניני הגירושין".
6. במישור הקונקרטי מסכימים הצדדים לפתוח חשבון משותף אליו יפקידו באופן הדדי סכום מוסכם, וממנו ישלמו את הוצאות משק הבית. מלבד החשבון המשותף, כל צד ינהל חשבון פרטי בבעלותו הבלעדית (2.4' ס'; 8.9' ס'); הצדדים מסכימים עוד כי לכל צד נתונה הזכות להודיע על רצונו להתגרש, ללא חובה לנמק את רצונו (ס' 3.1).
7. עניני הרכוש והשיתוף בו מוסדרים בסעיפים 3 ו- 8 להסכם. הוראות ההסכם מלמדות כי הצדדים קבלו על עצמם משטר של הפרדה רכושית, תוך דחיית הסדר איזון המשאבים בחוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג-1973. להלן נעמוד על עיקרי ההסכמות למען שלמות התמונה:

ב"הואיל" ה- 4 ציינו הצדדים כי "הואיל ובני הזוג החליטו לנסות לחזור לגור יחדיו בשלום בית ביניהם ולחילופין היה ושלום הבית לא יצלח חס וחלילה להסדיר את כל הקשור לעניני הגירושין ביניהם";

בהואיל ה- 7 ציינו כי "הואילו הצדדים מצהירים כי הסכם זה מהווה גם הסכום ממון כמשמעו בפרק א' לחוק יחסי ממון [...] אשר יסדיר ביניהם את כל עניני הממון והרכוש שלא הוסדרו עד כה, למשך כל תקופת נשואיהם עד לפקיעתם ועם פקיעתם כמשמעם בהסכם זה שהנו הסכם כולל וממצה, אשר מעבר לו, לא תהיינה לצדדים כל טענה האחד כלפי השני";

ובמשור הקונקרטי הוסכם כדלקמן:

- . איזון משאבים יערך לגבי הרכוש שיחשב משותף בלבד, ולא כלל הרכוש של הצדדים (ס' 3.4);
- . נכסים משותפים יחולקו בעין או בכסף (ס' 3.6);
- . במידה ובעת פרידה יתגוררו הצדדים בדירה שבבעלות אחד הצדדים, יפנה אותה הצד השני תוך 60 יום (ס' 3.8). במידה ויתגוררו בדירה משותפת בעת פרידה, יעמידו אותה למכירה. לכל אחד מהצדדים תינתן זכות ראשונים ונקבע בהסכם מנגנון למכירתה (ס' 3.9);
- . תמורת המכר תחולק "בהתאם לרישום הבעלות בנכס וכמידת השיתוף ביניהם" (ס' 3.9.5);
- . כל נכס או רכוש שבבעלות אחד הצדדים בעת עריכת ההסכם יוותר רכושו הבלעדי, לרבות ירושות ומתנות (ס' 8.1);
- . גם כל רכוש שירכוש אחד הצדדים במהלך הנישואין בעצמו, בכספו שלו, או בכספים שקיבל בירושה או במתנה, הוא רכוש נפרד (ס' 8.4);
- . נכסים או כספים שיצברו במהלך החיים המשותפים, שהם אינם רכוש פרטי או רווח ממנו, ומקורם אינו בירושה או מתנה, יחולקו בחלקים שווים בין הצדדים (ס' 8.7);
- . כל שינוי, שיפוץ, ושימוש בנכס נפרד על ידי אחד הצדדים אינו מעיד על כוונת שיתוף, והנכס ישאר בבעלות הצד שעל שמו הנכס רשום (ס' 8.5). במידה והצדדים ירצו להיות שותפים ברכוש, אזי הנכס ירשם במשותף, לפי מידת השיתוף. הרישום יהווה הוכחה חותכת. בנכס שאין לגביו מרשם, יוכלו הצדדים לערוך רישום בכתב (ס' 8.6);
- . הצדדים נוקבים ברכוש הפרטי של האיש, הכולל את העסק של האיש או חליפו, רכבים שעל שמו חשבונו בנק וזכויות סוציאליות. רכושה הפרטי של האישה כולל חשבון בנק וזכויות סוציאליות (ס' 8.2). בהקשר לעסק של איש, מצהירה האישה כי היא "מוותרת בזאת ויתור סופי ומוחלט על זכויותיה בעסק [...] (ס' 8.10.2);
- . הצדדים מוסיפים ומצהירים על הפרדה רכושית ביחס לשכרם, למעט החלק שהופקד לחשבון משותף (ס' 8.11); זכויות סוציאליות וקרנות פנסיה (ס' 8.12) וכלי רכב (ס' 8.13).

8. לאחר היכרות עם הצדדים ועם עיקרי ההסכם, נפנה לדון בתובענות שלפנינו.

התביעה לסעד הצהרתי – תלה"מ 28272-02-21

טענות הצדדים

9. הנתבע רואה את ההסכם בין הצדדים כתקף, ולטענתו הצדדים אמצו במסגרתו משטר של הפרדה רכושית. בהתאם להסכם, הדירה היא אפוא רכושו הבלעדי ולתובעת אין חלק בה.

10. הדירה נרכשה על ידי באופן בלעדי, כמועמד יחיד במתכונת "מחיר למשתכן". הוא חתום לבדו על הסכם המכר והדירה נרשמה על שמו בלבד.

11. האיש הוא שנטל לבדו משכנתא בשיעור 1,160,000 ₪ לטענתו, ונושא לבדו בהחזר חודשי בסך 4,000 ₪. הבנק הוא שדרש את רישומה של התובעת כ"לווה נוסף" על רקע חייהם המשותפים וילדיהם המשותפים של הצדדים.

12. הנתבע נשא לבדו בעלויות "השיפוץ" של הדירה. הוא שנשא עוד בעלויות רכישת הריהוט ואבזור הדירה. אמנם הריהוט והאבזור נרכשו בשיתוף עם התובעת, שכן הוא סמך על טעמה האישי, אך אין בכך לדבריו כדי להקנות לה זכויות בדירה.

13. התובעת רואה בהסכם ככזה שעבר מן העולם ותם ונשלם לאחר גירושיהם הראשונים של הצדדים.

14. את הדירה היא רואה כדירה משותפת, אותה רכשו הצדדים בתמורה בשיעור 1,460,000 ₪. לטענתה עוד הדירה נרכשה ביום 26.6.19, בסמוך ללידת הבת השלישית (ילידת 6.9.19) ולנישואין השניים (23.7.19) והצדדים ראו בדירה כדירתם המשותפת.

15. לטענת התובעת הצדדים השקיעו 800,000 ₪ בדירה מעבר לעלות רכישתה. העבודות כללו הריסה ובניה של קירות; התקנת מטבח בעלות 65,000 ₪; כלים סניטריים וריצוף בעלות 63,000 ₪; בניה של פרגולה, גינה ומטבח חוץ בעלות 38,000 ₪; מכשירי חשמל בעלות 15,000 ₪; קמין בעלות 10,500 ₪; תאורה בעשרות אלפי שקלים.

16. לתצהירה מחודש יוני 2022 צרפה התובעת סימוכין וקבלות עבור הרכישות המנויות מעלה, והעמידה אותן בטבלה. התובעת מפנה עוד לעובדה שחלק ניכר מהקבלות שצרפה לתצהירה הונפקו על שמם של שני הצדדים.
17. עוד התייחסה התובעת בתצהירה להוצאות שהיו כרוכות בדירה שאין בידה סימוכין עבורן: וילונות; עבודות בניה הכוללות הריסה ובניה של קירות גבס ומרצפות; התקנת מזגן מיני מרכזי ושלושה מזגנים לחדרים; רכישת קמין; ארון בממ"ד; "גינה"; רשתות; תאורה; דלת פלדלת ליציאה לגינה;
18. התובעת מעריכה את עלות הרכישות והעבודות הללו ב"הערכה גסה" בשיעור 200,000 ₪.
19. התובעת מוסיפה שלאחר הגירושין הראשונים של הצדדים בחודש 8/2016 וחזרתם למערכת יחסים זוגית במהלך שנת 2017, הצדדים התגוררו בדירה שכורה עם בתם הבכורה. במהלך תקופה זו נולד הבן השני והבת השלישית, והצדדים נישאו בשנית בחודש יולי 2019. בסמוך לכך החליטו לרכוש את הדירה, עזבו את הדירה השכורה ובמשך שנה וחצי התגוררו בבית הוריה של התובעת. כך על מנת לחסוך ו"לממן" לדבריה את רכישת הדירה.
20. בנוסף טוענת התובעת שהיא משמשת "לווה נוסף" במסמכי המשכנתא, והיה ברור לצדדים שזו דירתם המשותפת. כמו כן, היא שעסקה, מול הקבלן וקבלני משנה, באבזור הבית, בניית המטבח, בחירת כלים סניטריים וכד'.
- דיון והכרעה**
21. לשם הכרעה בטענות התובעת לגבי הזכויות בדירת המגורים, יש להקדים ולהכריע בתוקף ההסכם בזיקה לענייננו, או ליתר דיוק, בתחולת הוראות ההסכם ביחס לדירת המגורים. יש לדייק ולחדד שההסכם אושר על ידי בית הדין הרבני ומשלא עלה יפה שלום הבית, הופעל ההסכם והצדדים התגרשו לפי הוראותיו. לכאורה, קיומו של ההסכם הוא עובדה המתקיימת בעולם המעשה, במובן זה שמי מן הצדדים, ולמצער התובעת, לא פנה לבית הדין הרבני בהליך לביטולו. גם בהליכים בהם פתחה התובעת בפניי בית משפט זה ולצד תביעתה לסעד הצהרתי לא עתרה התובעת לביטול ההסכם (וספק אם סעד כגון זה מצוי בסמכותו העניינית של בית המשפט שעה שההסכם אושר בבית הדין הרבני כאמור).

22. מטעמים אלה, ימנע בית המשפט מלקבוע כי ההסכם בין הצדדים בטל מחמת התנהגותם המפורשת או שמא מכללא. יחד עם זאת, יש מקום לבחון שמא הצדדים בהתנהגותם, בעצם חזרתם לחיים משותפים ונישואיהם בשנית, שינו מהוראות ההסכם, למצער בכל הנוגע לאופן צבירת הרכוש המשותף ודירת המגורים.

23. לאחר בחינת עמדות הצדדים ועיון מעמיק בסימוכין מטעמם, כמו גם שמיעת הצדדים באופן בלתי אמצעי וחקירתם הנגדית, שוכנעתי שהצדדים זנחו את ההפרדה הרכושית שגזרו על עצמם באמצעות ההסכם, וכי אין להחיל הפרדה רכושית זו על דירת המגורים. שוכנעתי שדירת המגורים נרכשה מלכתחילה כדירה משותפת לתובע ולנתבעת ולמגורי המשפחה. להלן נימוקי.

הפן המשפטי

24. אפשר לייחס תחילתה של הלכה לפסק דינו של בית המשפט העליון בפרשת "קם". אמנם פסק הדין עסק במזונות קטינים שנקבעו בהסכם, אך אפשר לומר שנשתל בו הזרע בהקשר לשינויים של הסכמים בהתנהגות. ודוק. ענייננו בהסכמים הנדרשים לאישור הערכאה השיפוטית לשם תוקפם, ולמצער מתוקף חוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג-1973. בפרשת "קם" אפוא, ראה בית המשפט לנגד עיניו נסיבות עובדתיות שהתקיימו בעת כריתת ההסכם, אך עברו מן העולם:

"פסק-דין, שניתן בהסכמה, אין לפתחו אלא במקרים נדירים, וזאת בשל אופיו ההסכמי. ודאי שניתן לפתחו, אם הצדדים השאירו פתח לכך, במפורש או במשתמע [...] אך גם אם לא הייתה זו כוונת הצדדים, מכוחו של בית המשפט לקרוא תניה כזו לתוך ההסכם, וזאת מאחר שיש לראות את ההסכם כמכוון למערכת עובדות ונסיבות מסוימת, כפי שהייתה בעת כריתת החוזה [...]" (ע"א 442/83 משה קם נ' דבורה קם, פ"ד לח(1) 767).

25. ההלכה התבססה והורחבה בפרשת "אגברה", שם הכיר בית המשפט בביטול הסכם גירושין על דרך התנהגות הצדדים ושובם לחיים משותפים חודשים ספורים לאחר אישור ההסכם – חיים משותפים שנמשכו כ – 16 שנים. נקבע שהתנהגות הצדדים יכולה ללמד על ביטול ההסכם, ועל רצון הדדי לשים קץ להסכם, התנהגות ש"תשקף את גמירת הדעת לסטות מהוראות החוזה". בית המשפט הוסיף וקבע:

"עלינו לשאול אפוא, אם במקרה שלפנינו, מחזרתם של בני הזוג לחיים משותפים עולה כוונה מכללא לבטל את ההסכם בדבר המזונות שהמערער התחייב לשלם. לדעתי התשובה לשאלה זו היא חיובית. הסכם הגירושין נעשה בשעתו לקראת מציאות של חיים בנפרד תוך אפשרות שהאישה תינשא לאחר. חיש מהר התברר שהמציאות ששני הצדדים ראו נגד עיניהם בעת כריתת ההסכם שונה בתכלית. במקום חיי פירוד באו חיים במשותף; במקום אפשרות להינשא לאחר בא היעדר אפשרות להינשא לאחר; במקום מזונות בסכום קצוב בא פרק זמן מתמשך של פרנסת הבית בלא קיצבה [...] " (ע"א 4946/94 רלמ; & 2943/18 מ'פלונית נ' פלוני, מיום 6.12.18) מ'פאת זניחתו בבע"מ 2943/18 רלמ; & 2943/18 מ'פלונית נ' פלוני, מיום 6.12.18)

בית המשפט העליון הוסיף וחיידד:

"עקביותם הפנימית של דיני החוזים מחייבת, כי המסקנה שהוראה חוזית שונתה או בוטלה תושבת על בסיס מוצק וברור [...] תרגומה המעשי של הדרישה, כי כוונת הצדדים לסטות מהחוזה תבוטא בבירור [...] יהיה - בחוזים מסוג זה - קיומו של דפוס התנהגות מתמשך, לו שותפים שני הצדדים. רק דפוס כזה, במובחן מהתנהגויות אקראיות אשר אין בינן חוט מקשר, יכול לבסס את המסקנה, כי הצדדים התכוונו שלא לקיים את החוזה כפי שהוסכם מלכתחילה ביניהם" (ע"א 4956/90 רלמ; & 10258/06 רלמ; & Bielloni & 10258/06 רלמ; & מ'גזית הדרום בע"מ, פ"ד מו(4) 35; וגם ע"א 10258/06 רלמ; & Castello SpA & 10258/06 רלמ; & נ' גלובל רוטו שקע (1983) בע"מ, מיום 8.7.09).

26. הערכאות הדיוניות ובתי המשפט לענייני משפחה יישמו הלכות אלה, ועמדו על בטלות או שינוי הסכמים בין בני זוג, ולמצער הסכמי גירושין, מתוקף התנהגות הצדדים. יש להוסיף ולחדד שבהקשר זה ניצבת משוכה נוספת בפניי ביטול או שינוי של הסכם, נוכח הנקוב בסעיף 2(א) לחוק יחסי ממון, כי גם שינוי של הסכם "טעון אישור" הערכאה השיפוטית.

27. במקרה בו צדדים שחתמו על הסכם גירושין הוסיפו לחיות מספר שנים יחדיו והביאו ילדה נוספת לעולם, נקבע כי "בנסיבות המתאימות, ניתן לבחון ביטולו של הסכם גירושין שאושר כדין וקיבל תוקף של פסק דין, גם לא בדרך של עריכת הסכם חדש בכתב, אשר הובא בפני ערכאה מוסמכת לאישורה" (תמ"ש (ק"ג) 29180-02 רלמ; & 25.12.16 מ'פלונית נ' אלמוני, מיום 25.12.16). בית המשפט הוסיף וקבע כי:

"בעניין זה חשוב להדגיש, כי אין בקביעה דלעיל כדי להתיר, כדבר שבשגרה, דיון מחדש בענייניהם של בני זוג אשר הוסדרו בהסכם גירושין שנערך ונחתם על ידם, אושר וקיבל תוקף של פסק דין בידי הערכאה המוסמכת [...] עם זאת, בית המשפט אמון גם על חקר האמת ועל עשיית הצדק, ולכן מגמת היסוד בכגון דא היא האיזון בין שני אינטרסים בסיסיים, דהיינו בין אינטרס הסופיות של פסק הדין ובין האינטרס שלא יוותר על כנו פסק דין שאכיפתו הפכה, עקב שינוי נסיבות, לבלתי צודקת לחלוטין [...] " (שם; ור' מקרה

מסמך זה עשוי להכיל שינויים שהוטמעו ע"י מערכת פסקדין

נוסף בו בוטל הסכם גירושין, אשר שנתיים לאחר אישורו שבו הצדדים לחיות יחדיו 6 שנים נוספות, תמ"ש (תל אביב-יפו) 38602-99 א' ה' נ' ש' ה'.

במקרה אחר הנוגע לנכס מקרקעין ומשיק לענייננו, נקבע כדלקמן:

"לענייננו, הסכם הממון שנחתם בין הצדדים בשנת 2004 עבר מן העולם, לפחות לענין נכסי המקרקעין של הצדדים. שכן, החל מהמועד בו רכשו הצדדים את הבית ב... ורשמו אותו באופן שווה על שם שניהם, למרות שהאישה השקיעה בו את התמורה בגין דירתה וזאת למרות הסכם הממון, משך תקופה ארוכה פעלו שני הצדדים הלכה למעשה באופן שונה מהתנאים שקבעו בהסכם הממון. מסקנה זו מקבלת משנה-תוקף כאשר מדובר בבני זוג שחיו יחדיו לאורך כל התקופה, אף הביאו לעולם שתי בנות ואלמלא זנחו את ההסכם בכל הנוגע לדירותיהם מלפני הנישואין, חזקה עליהם שהיו פועלים בהתאם לו וזכויות הבעלות בבית ב... היו נרשמות באופן שמשקף את ההשקעה בסך של כ- 540,000 ₪ מתוך 1,242,000 ₪ שהשקיעה האישה מהתמורה בגין מכירת דירתה מלפני הנישואין" (תמ"ש (ראשל"צ) 17292-02-19.1.19)

במקרה אחר המשיק אף הוא לענייננו בוטל חלק מהסכם הנוגע לדירת מגורים, בין היתר מפאת התנהגות הצדדים לאחר כריתת ההסכם:

"לצדדים נולדה בת נוספת לאחר גירושיהם, בת אשר נולדה כתוצאה מיחסיהם. צדדים הרואים את הסכם הגירושין ביניהם כתקף לכל דבר וענין לא חיים כמשפחה ומביאים ילד לעולם [...]

בשנת 2006 נרשמו הזכויות בדירה במנהל מקרקעי ישראל על שם הצדדים בחלקים שווים ביניהם [...]. רישום זה שנעשה שנתיים וחצי לאחר גירושיהם של הצדדים ומעיד כאלף עדים על כך שהצדדים ראו חלק זה בהסכם (הנוגע לדירה) כבטל [...]. התנהגותם של הצדדים לאחר הגירושין מראה, כאמור, כי אכן הצדדים שינו ההסכם בהתנהגותם" (תה"ס (ת"א) 31571-12-09 א.פ. נ' ב.פ. 29.5.11).

מן הכלל אל הפרט

28. בנסיבות העניין יש לקבוע כי למצער בנוגע לשיתוף בדירת המגורים, הצדדים זנחו את ההפרדה הרכושית ואת ההוראות המתייחסות לנכסים נפרדים ויצירת נכסים משותפים. אנמק.

29. הצדדים ראו לנגד עיניהם ניסיון לשלום בית, שבמידה ולא יצלח יפנו השניים לדרכים נפרדות ולאקט של גירושין. כוונה זו היא-היא תכליתו של ההסכם

מסמך זה עשוי להכיל שינויים שהוטמעו ע"י מערכת פסקדין

ומשתקפת בהוראותיו, ועוד קודם לכך בכותרתו, המציבה את הגירושין כחלופה שעמדה לנגד עיני הצדדים. כמצוין במבוא להסכם, ב"הואיל" ה-4, ההסכם נועד "להסדיר את כל הקשור לעניני הגירושין", במידה ושלום הבית לא יעלה יפה. ונזכיר את הנקוב ב"הואיל" ה-7 כאמור לעיל, כי ההסכם הוא בבחינת הסכם ממון שכוחו יפה "למשך כל תקופת נישואיהם עד לפקיעתם ועם פקיעתם". סעיף 8.4 להסכם מחדד באופן ספציפי כי רכוש שיירכש על ידי מי מהצדדים ממועד החתימה על ההסכם ועד לפקיעת הנישואין, יהא רכוש נפרד.

30. סבורני עוד שכוונת הצדדים להתגרש בולטת ביתר שאת לאחר שקבלו על עצמם לתקופת ניסיון שלום בית. כשהאפשרות לגירושין היא גלויה, והצדדים הציפו אותה כאפשרות ממשית, ואף נקבו בהוראות המתאימות למקרה שתחול, הרי שהגירושין הם תכלית בולטת עוד יותר, ורצון הצדדים בגירושין מבוסס עוד יותר לאחר תקופה בה עמדו על הפרק, שעה שהצדדים בקשו לבסס קודם לכן שלום בית.

31. ועוד. הצדדים קבעו בהסכם מנגנון שתכליתו חיסול כל יחסים כלכליים ביניהם בהקשר לרכוש או נכסים. הוסכם כי גם במידה ולא יעלה בידי הצדדים להתגרש, במקרה בו תידחה תביעת גירושין של מי מהם, הרי ש"אין בכך להשפיע על הזכות למימוש הסכם זה" (ס' 3.7). הוסכם כי ככל ותהיה בבעלותם דירה משותפת, היא תוצא למכירה ויפורק בה השיתוף. הצדדים אף הדגישו את מחויבותם לסיום הקשר בדמות התחייבות למתן גט וקבלת גט, וויתור מצד התובעת על מזונותיה וכתובתה.

32. ניכר שתכליות אלה, לסיום מוחלט של היחסים האישיים וחיסולה של כל שותפות כלכלית, נזנחו כליל על ידי הצדדים. הצדדים התגרשו ביום 19.9.16. אך מספר חודשים לאחר מכן כבר שבו לחיות כבני זוג יחד עם הבת הבכורה אביטל. הצדדים התגוררו בדירה ששכרו יחדיו (ר' עדות הנתבע, ע' 31, ש' 35) ובחודש מאי 2017 התובעת כבר היתה בהריון עם בנם השני של הצדדים (ר' עדות התובע, ע' 30, ש' 6).

33. יתירה מכך, לאחר שובם של הצדדים ליחסים זוגיים לאחר הגירושין, הביאו לעולם עוד שני ילדים. ביום 00.2.18 נולד הבן רמי, וביום 00.6.19 נולדה הבת הילה. נזכיר עוד שביום 23.7.19, נישאו הצדדים בשנית. בכך יש להסיר כל ספק לגבי המחויבות אותה ראו הצדדים לנגד עיניים במסגרת מערכת היחסים המחודשת.

34. אין כל הלימה בין התנהלות זו של הצדדים לבין ההסכם, שכל תכליתו היתה, ככל ושלום הבית לא יצלח, להפריד לעד בין הצדדים ולשלח אותם לדרכם הנפרדת. בעוד ההסכם גזר על הצדדים פרידה, הצדדים ראו לנגד עיניהם נישואין, והרחבת המשפחה ואת ההסכם לא ראו לנגד עיניהם כלל.

35. ניכר כי הנתבע בחקירתו הנגדית ניסה להמעיט מערכם של החיים המשותפים לאחר הגירושין, ולמעשה מבקש להוציא את עצמו מהחיים המשותפים אליהם שבו הצדדים. לחילופין מבקש לטעון בצורה רפה כי חידוש היחסים נכפה עליו על ידי התובעת באופן כלשהו אותו לא הבהיר. תשובותיו בחקירתו הנגדית לא הותירו רושם חיובי על השומע, ונדמה כי אלה נולדו לצרכי משפט:

"

- ש. אחרי שנחתם ההסכם הזה, אתם ממשיכים לחיות ...
- ת. כשזה קרה כשנפרדנו היא רצתה ישר לחזור ולהתחתן. אני לא רציתי הבנתי שמנסים לבנות פה... לא היה לי איתה שום דבר קשור.
- ש. שלוש שנים אחרי זה באתם בברית נישואין?
- ת. אנחנו היינו נפגשים, עושים והולכים, רוב התקופה לא הייתי שם. גם בתקופה שהייתי גרוש וגם בתקופה שהייתי גר אצל ההורים שלה.
- ש. מתגרשים ב-2016, מתחתנים עוד פעם בשנת 2019 יכול להיות שמה שהיה רלוונטי לשנת 2015 והסתיים בשנת 2016 רלוונטי לפרק נישואין חדש שהתחיל שלוש שנים אחרי?
- ת. חדש עם אותה אשה שאותה אשה זה אותו דבר, כל התקופה של השלוש שנים היא לא היתה קשורה למשהו שאני הייתי עובד או עושה.
- ש. בזמן הזה נולדו לכם שני ילדים, שכרתם דירה ביחד.
- ת. רוב הזמן ששכרנו דירה לא הייתי בדירה, כמו שהיה גם כשגרנו אצל הוריה רוב הזמן לא הייתי שם פיזית.
- ש. לטענתך גרת אצל הוריה שישה חודשים?
- ת. משהו כזה, לא רציף. היו שם פיצוצים הייתי הולך לאוטו, לאמא שלי. היה להם נוח שאני זה וזה" (ע' 34, ש' 19).

36. אני דוחה טענות אלה באמצעותן מנסה הנתבע לאפיין את החיים המשותפים לאחר הגירושין כקשר אקראי, בלתי מחייב או קשר מזדמן. אמנם אין לשלול את טענותיו של הנתבע כי גם בחייהם המשותפים לאחר הגירושין ידעו הצדדים משברים וסכסוכים, אך גם אם נקבל טענות אלה הרי שגם חיי נישואין תקינים מאופיינים בעליות ומורדות, משברים ומהמורות, ואין בהם לסתור את המסקנה העולה מהנסיבות, הסימוכין ועדויות הצדדים, כי הם שבו לקשר משמעותי שכלל מגורים משותפים, נישואין והבאת שני ילדים לעולם, ואף רכישת דירה כאמור.

37. אני דוחה עוד את טענת הנתבע, שעלתה בעל-פה בלבד, כאילו הוסיף לקיים את ההסכם ולשלם "מזונות" מתוקפו. גם אם היה בכך ממש, ההסכם התייחס ממילא

לבת הבכורה של הצדדים ולא צפה את בואם לעולם של שני ילדים נוספים (לאחר הגירושין). אך גם במישור העובדתי דין הטענה להידחות. הנתבע לא הוכיח טענה זו, שעלתה בעל-פה כאמור, ולא התיימר להוכיחה, ואמירותיו במהלך החקירה הנגדית לא עוררו מהימנות. מתשובותיו עלה שהנתבע מבקש לראות בכל הוצאה בה נשא כ"מזונות", וגם בהקשר זה תשובותיו התפתחו תוך כדי החקירה ולא עוררו מהימנות:

"

ש. התגרשתם ב- 19.9.16 האם שילמת מזונות מספטמבר 2016 ועד שהתחתנתם ביולי 2019 האם בשלוש שנים הללו שילמת מזונות?

ת. כן. אני יכול להביא את המסמכים מהבנק [...] כל הזמן. כל הזמן שלא הייתי עם [התובעת] פיזית או עם [התובעת] פיזית הייתי משלם. כל הזמן שילמתי מזונות חודש בחודשו [...]

ש. אם אני מוציאה תדפיס חשבון בנק?

ת. אולי לא תראי את זה בחשבון בנק לפי סדר רץ [...]

ש. נניח שנקבל תדפיסים מספטמבר 2016 ועד הפרידה הנוכחית, כל חודש אראה בתדפיס בנק שלך את התשלום?

ת. את הרוב את תראי בתדפיס. גם פיזית היא קיבלה כסף מזומן, שילמתי לכל גוף, את השכירות. גם שגרנו אצל ההורים שלה [...] אני שילמתי שם שכר דירה, שילמתי את כל הקניות לבית. אני לא הייתי שם פיזית יותר מחצי שנה" (ע' 29, ש' 5).

38. לעומת גרסה זו מצאתי את גרסתה של התובעת מהימנה יותר ומתיישבת יותר עם הנסיבות. לגסרתה הנתבע אכן שילם מזונות לאחר גירושי הצדדים, אך פסק מלעשות כן לאחר שהצדדים שבו להתגורר יחד (אין בכך לשלול את העובדה שהנתבע כן לקח חלק לצד התובעת בהוצאות המחיה):

"

ש. אחרי שהתגרשתם הוא שילם את המזונות שרשומים בהסכם?

ת. לתקופה מאוד קצרה עד שחזרנו ואז הוא הפסיק לשלם, חייתי בדירה שכורה לבד, הוא היה משכיר חדר במלון, הוא הצטרף אלי לדירה השכורה והפסיק לשלם מזונות" (ע' 23, ש' 22).

39. לסיכום, אני קובעת שהצדדים זנחו את התחייבותם בהסכם בכל הנוגע להפרדה הרכושית ו/או לצבירת רכוש משותף. הצדדים זנחו את המנגנון בסעיפים 3 ו- 8 להסכם המאפיינים רכוש נפרד ומשותף, למצער בכל הנוגע לרכישת דירת מגורים – ומבלי לגרוע מכך שההסכם ממילא אינו מתייחס למצב בו הצדדים ישובו לחיים משותפים ואף יינשאו לאחר גירושיהם.

40. אמור מעתה, שהנתבע אינו יכול להבנות מהוראות ההסכם כראיה לבעלותו המלאה על הדירה – מבלי לגרוע מטענותיו האחרות בהקשר זה – ואין בהוראות ההסכם על מנת לחסום את התובעת מלטעון ולהוכיח כי היא בעלת זכויות שווה בדירה.

דירת המגורים

41. הדירה מצויה ב[...], ברח' [...], כחלק מחלקה 00 בגוש 00000. הדירה נרכשה מקבלן שזכה במכרז מטעם רמ"י לבנית יחידת דיור בתנאי "מחיר למשתכן".

42. הנתבע מחזיק אפוא בטענה שהדירה היא קניינו הבלעדי. לטענתו רכש אותה לבדו בתנאי מחיר למשתכן, "יחיד" לדבריו. אין חולק שלימינו של הנתבע עומדת העובדה שהדירה רשומה על שמו בלבד, והוא אף חתם לבדו על הסכם המכר לרכישת הדירה. התובעת עומדת מנגד על היותה בעלת זכויות שווה בדירה, שנועדה מלכתחילה להיות משותפת. היא מציינת שהדירה נרכשה בעת הריונה השלישי וחוזר המכר נחתם ימים לאחר הלידה. זמן קצר לאחר הרכישה הצדדים נישא. לדבריה עוד הצדדים הקדימו ועזבו את דירתם השכורה ועברו להתגורר אצל הוריה כדי לחסוך לקראת הוצאות הרכישה. היא נרשמה כלווה נוסף כלפי הבנק למשכנתאות. היא היתה מעורבת בבניה וברכישה, והן ברכישת הרהיטים, עיצוב ואבזור הבית, ומציגה קבלות רבות הרשומות על שם שני הצדדים.

43. בטרם נפנה להכרעה, יש לחדד את לוח הזמנים לנסיבות הרלוונטיות לרכישת הדירה. לטענת הצדדים הנתבע חתם על החוזה לרכישת הדירה ביום 6.19.19, והצדדים נישאו בשנית ביום 23.7.19. במילים אחרות, הדירה נרכשה לפני הנישואין. אמנם מדובר בפרק זמן קצר ביותר לפני הנישואין ובעת שהצדדים מנהלים משק בית משותף, ואף בעת שברי כי מועד הנישואין כבר נקבע והצדדים ידעו שפניהם לנישואין. ואף על פי כן, במישור העובדתי, הדירה נרכשה לפני הנישואין. הואיל ובית המשפט הכריע בהקשר זה כי הצדדים שינו בהתנהגותם את ההוראות הרלוונטיות מההסכם, ובעת רכישת הדירה הצדדים אינם חוסים תחת הוראות ההסכם, והואיל ומנגד בעת רכישת הדירה הצדדים לא חסו תחת תחולת חוק יחסי ממון, הרי שיש לבחון האם התובעת שותפה בזכויות בדירה מכוח דוקטרינת "נכס חיצוני" והאם הוכיחה כי מתקיימת כלפי הדירה הלכת השיתוף הספציפי. לאמור שרישומו של הנתבע כבעל הזכויות היחיד בדירה, אינו חזות הכל. נפנה להלן להכרת הדוקטרינה והחלטה על ענייננו.

44. נקודת המוצא לשם ההכרעה בענייננו היא שהדירה בענייננו אינה נכס בר-איזון מתוקף חוק יחסי ממון, ולו מן הטעם שנרכשה באופן פורמלי לפני מועד הנישואין, והן מכיוון שרשומה על שמו של הנתבע בלבד. סעיף 5(א)(1) לחוק יחסי ממון מוציא

מכלל הנכסים בני האיזון "נכסים שהיו להם ערב הנישואין". יתירה מכך, סעיף 125(א) לחוק המקרקעין, תשכ"ט-1969, קובע כי הנקוב בפנקס המקרקעין, הוא "ראיה חותכת לתוכנו". ממילא, וגם אם היתה הדירה נרכשת לאחר מועד הנישואין, חוק יחסי ממון אינו מעניק בידי אחד מבני הזוג זכויות קנייניות בנכסיו של האחר. סעיף 4 לחוק יחסי ממון מורנו כי "אין בכריתת הנישואין או בקיומם כשלעצמם כדי לפגוע בקנינים של בני הזוג, להקנות לאחד מהם זכויות בנכסי השני או להטיל עליו אחריות לחובות השני".

45. ואף על פי כן, בית המשפט העליון הכיר בנסיבות שתלמדנה על רכישת זכויות קנייניות מצד בן הזוג האחד בנכסיו של האחר – נסיבות שצומחות מתוך חיים משותפים, מצגים הדדיים והסכמות מפורשות או משתמעות ששזורות בחיים המשותפים לצדדים. בנסיבות המתאימות יכיר בית המשפט בזכות שצמחה לבן הזוג בנכס המצוי מחוץ לגדרות השיתוף בהן הכיר חוק יחסי ממון, ומצוי בבעלות בן הזוג האחר. זוהי אפוא דוקטרינת הנכס ה"חיצוני", או הלכת השיתוף הספציפי אותה ביסס בית המשפט העליון בהלכת "אבו רומי" (רע"א 8672/00; אבו רומי נ' אבו רומי, פ"ד נו(6) 175, מיום 27.8.2002). ראוי להביא מעיקריה, מפי כבוד השופט טובה שטרסברג – כהן (הדגשות אינן במקור, לז"ק):

"[...] מכוח סעיף 4 לחוק יחסי ממון, הדין החל על בני-הזוג במהלך חיי הנישואין באשר לזכויותיהם ברכוש הוא הדין הכללי. מכאן, שלכאורה, במסגרת סעיף 4 אין מניעה שבן-זוג יטען מכוח דין כללי כלשהו כי בידי זכויות בדירת מגורים הרשומה על שם בן-הזוג האחר ושהייתה בבעלותו ערב הנישואין. ברוח זו ציינתי באותו עניין כי בהקשר של קביעת הבעלות על רכוש בני-הזוג ראוי ליתן פרשנות רחבה לדין הכללי – דיני החוזים, דיני הקניין, דיני הנאמנות, דיני השליחות, דיני עשיית עושר, עקרון תום-הלב ועוד – באופן התואם את התא המשפחתי שבו מצוי המאגר הרכושי של בני-הזוג, ו'במיוחד אמורים הדברים לעניין מתן פירוש רחב לדין שיקל על ראיית דירת המגורים כמשותפת גם כאשר היא רשומה על שם אחד מבני-הזוג' [...] כפי שנקבע לא אחת, דירת המגורים היא נכס משפחתי מובהק, לעתים הנכס המשמעותי ביותר של בני-הזוג ולעתים אף היחיד. מטעם זה, לשיטתי, יש טעם להקל על בן-הזוג הטוען לבעלות משותפת בדירת המגורים כאשר זו רשומה רק על שם אחד מהם. עם זאת לא די בעצם קיומם של חיי נישואין משותפים, אף שהיו ממושכים, כדי לקבוע שיתוף בדירת מגורים מכוח דין כללי, שאם תאמר כן, נמצאת מכניס בדלת אחורית את חזקת השיתוף, שלשיטתי איננה חלה במקביל לחוק יחסי ממון [...] על-מנת שתוקנינה זכויות בדירת מגורים הרשומה על שם בן-הזוג האחד לבן הזוג האחר, על האחרון להראות נסיבות עובדתיות, נוסף על עצם קיום הנישואין, שמהן ניתן להסיק – מכוח הדין הכללי – הקניית זכויות בדירת המגורים" (ס' 10 לפסק הדין).

46. בית המשפט העליון הוסיף ואפיין את הנכס החיצוני ואת הדרכים להוכחתו. בתוך כך עסקה הפסיקה בנטל השכנוע שעל כתפי הטוען לשיתוף בנכס חיצוני, תוך דגש על דירת מגורים, להבדיל מנכס מסוג אחר:

"יש להראות נסיבות עובדתיות נוספות על עצם קיומם של חיי נישואין משותפים ממושכים [...] השאלה אם הוכחה כוונת שיתוף ספציפית, כאמור, היא שאלה עובדתית הטעונה הוכחה בידי מי שטוען לה, והיא תלויה נסיבות [...] היא תיבחן בהתאם לאומד דעתם של בני הזוג, להסכמתם המפורשת או המשתמעת ולנסיבות חייהם ביחס לנכס הספציפי [...]"

על דירת המגורים נאמר כי היא 'גולת הכותרת של חזקת השיתוף' (ע"א 806/93 הדרי נ' הדרי [...]), וטיב הנכס כשלעצמו משפיע על התשתית הראייתית הדרושה לביסוס חזקת השיתוף [...] בהתאם לכך, נקבע כי מספר פחות של ראיות נדרש להוכחת השיתוף באשר לנכסים משפחתיים בכלל ובאשר לדירת מגורים בפרט, שהיא הנכס העיקרי של המשפחה" (בג"ץ 4602/13 פלונית נ' בית הדין הרבני האזורי בחיפה, מיום 18.11.18).

47. במקרה אחר נקבע כי "דירת המגורים נתפסת ובצדק כנכס עיקרי בחיי אדם ובחיי משפחה, כקן וקורת גג, כמשלים את המזון, המשקה והבגד. בהתאם לכך, התגבשה התפיסה לפיה ניתן להקל על הדרישות הראייתיות המתחייבות מן הדין הכללי ברגיל כדי להוכיח כוונת שיתוף בדירת המגורים [...] בין הפרמטרים אותם יש לקחת בחשבון נכללים משך הנישואין ומשך התקופה בה התגוררו הצדדים בדירה המשותפת, אירת השיתוף הכלכלי במהלך הקשר וכן שיפוע משמעותי משותף בנכס" (בע"מ 1059/17 rlm& פלוני נ' פלונית, 9.2.17; וגם בג"ץ 287/16 rlm& פלוני נ' בית הדין הרבני הגדול בירושלים, מיום 27.3.16).

48. ראוי לציון פסק הדין בעניין אלמונית (בע"מ 1398/11 rlm& אלמונית נ' אלמוני, מיום 26.12.2012) מפי כבוד השופט י' עמית, שריכז את המבחנים להכרה בנכס "חיצוני" שהוא דירת מגורים. אין ספק כי הדרישה הראייתית לשם הכרעה בנכס מסוג זה מקילה: "לצורך משקלו של אותו 'דבר מה נוסף' הנדרש להוכחת כוונת שיתוף ספציפי יש להקל לגבי דירת המגורים לעומת נכסים אחרים שהובאו לנישואין על ידי אחד מבני הזוג". כבוד השופט עמית מוסיף ומעמיד פרמטרים שימושיים לשם סיווג נכס שהוא דירת מגורים כנכס חיצוני:

האם הדירה הובאה על ידי אחד מבני הזוג לנישואין (כמו במקרה דנן) או נרכשה על ידי אחד מבני הזוג לאחר הנישואין.

האם הדירה נתקבלה בתקופת הנישואין מכוח ירושה או מתנה, שאז נדרשת לטעמי מידה גדולה יותר של הוכחה. הדבר נכון במיוחד לגבי דירה שנתקבלה במתנה במהלך תקופת הנישואין, מן הטעם שיש ליתן משקל לכך שנותן המתנה בחר להעניקה רק לאחד מבני הזוג ולכך שבן הזוג השני הסכים, גם אם בשתיקה, כי הדירה שנתקבלה במתנה תירשם רק על שם בן הזוג מקבל המתנה.

- . האם גם לבן הזוג השני יש דירת מגורים או נכס חיצוני אחר שהביא עמו לנישואיו ואשר נותר רשום על שמו.
 - . אורך התקופה בה הדירה הייתה רשומה על שם אחד מבני הזוג ומספר השנים בהם התגוררו בני הזוג בדירה (ככל שהתקופה קצרה יותר נדרשת מידה רבה יותר של הוכחה לשיתוף בדירה).
 - . אורך חיי הנישואין עד לקרע או עד לגירושין (ככל שתקופת הנישואין קצרה יותר נדרשת מידה רבה יותר של הוכחה לשיתוף בדירה).
 - . האם ניטלה הלוואה בגינה נרשם משכון/משכנתא על הדירה, ואשר שולמה לאורך השנים על ידי בני הזוג במשותף.
 - . שיפוץ מסיבי או תוספת בניה מהותית שמומנה על ידי שני בני הזוג.
 - . התנהגות הצדדים - אווירה כללית של שיתוף ושל מאמץ משותף.
 - . נסיבות ספציפיות נוספות כגון יצירת מצג בפני בן הזוג השני.
- מובן כי הפרמטרים המנויים לעיל - ואשר חלקם 'מושך' לכיוונים מנוגדים – אינם רשימה סגורה, וכל מקרה יידון לגופו".

מן הכלל אל הפרט

49. **ראשית**, בית המשפט רואה במועד רכישת הדירה נסיבה בעלת משקל מכריע. אמנם הדירה נרכשה לפני הנישואין כאמור אך בנסיבות הקונקרטיות בענייננו אין מקום להניח קו מפריד ומלאכותי בין חיי הצדדים טרם הנישואין לבין חייהם לאחר מכן. יודגש בשנית, בין מועד החתימה על חוזה המכר ובין מועד הנישואין השניים, מפריד פחות מחודש ימים (החוזה נחתם ביום 26.6.19 והצדדים נישאו ביום 23.7.19). במעמד חתימת החוזה היו הצדדים ערב הנישואין והצדדים ציפו למעמד הנישואין. לא נטען כי היו אלה נישואי "בזק" ספונטניים שלא תוכננו מראש.

50. כמו כן, נשוב ונזכיר כי מעמד החתימה על החוזה התקיים כשבועיים וחצי לאחר לידת הבת הילה. הנתבע חתם על החוזה כשהוא חובק בת חדשה מבת זוגו, לה עתיד להינשא בעוד פחות מחודש ימים. נסיבות אלה אינן הולמות את טענות הנתבע לפיהן התקשר בהסכם מכר לרכישת דירת מגורים בת 5 חדרים עבור עצמו בלבד, מבלי שהוא רואה לנגד עיניו את בת זוגו בשנתיים האחרונות, אם בתו הבכורה, ומי שהביא עמה עוד שני ילדים נוספים לאחר גירושיהם.

51. בחקירתו הנגדית ביקש הנתבע לטעון כי אכן, לא ראה את התובעת כלל לנגד עיניו, ורכישת הדירה היתה אירוע המנותק כליל מחייו עם התובעת. לשיטתו היתה זו

מקריות ותו לא, שאותה עת היתה התובעת בחייו. אין בידי לקבל עמדה זו, אשר הותירה באזני השומע רושם שלילי ואף יש בה לדחוק לשוליים מי שהיתה בת זוגו, אשתו ואם ילדיו של הנתבע באותה העת שהתקשר בהסכם לרכישת דירה. ויתירה מכך, על אף שאין חולק שהנתבע נישא לתובעת פחות מחודש לאחר החתימה על ההסכם, ואין חולק שחתם על ההסכם פחות מ- 3 שבועות לאחר לידת בתו, הנתבע מרהיב עוז לטעון שידע בעת החתימה שאין לו כל עתיד עם הנתבעת, ואת הדירה רכש עבור עצמו. כך אפוא נשמעו הדברים בחקירתו הנגדית:

"

- ש. שנחתם חוזה המכר הילה כבר נולדה?
- ת. אני חושב שהיא עדיין לא נולדה.
- ש. הילה נולדה ב- 00.6.2019 ועורכת הדין שלך אומרת שההסכם נחתם ב- 26.5.19. תסכים איתי ש[התובעת] בימים האחרונים לפני הלידה של בתכם השלישית?
- ת. אני לא מסכים איתך כי אני לא יודע בדיוק מה התאריכים.
- ש. כמה חדרים יש בדירה?
- ת. שבבעלותי חמישה חדרים.
- ש. נכון שרכשתם את הדירה של חמישה חדרים על מנת להתאים אותה לצרכים של זוג עם שלושה ילדים?
- ת. אנחנו לא רכשנו, אני רכשתי את הדירה. הדירה היתה בהזדמנות ידעתי מראש שהיא לא תהיה האשה שלי לכל החיים, אז למה שאני אקח דירת חדר אם אני ארצה עוד ילדים מאשה אחרת.
- ש. בנקודת הזמן שאתה רוכש את הדירה יש לך כבר שלושה ילדים, רצית עוד ילדים?
- ת. לא יודע. אבל אני לא הייתי איתה בתקופת האלה" (ע' 30, ש' 14).

52. בית המשפט התרשם כי הנתבע ניסה בחקירתו להציג את הנתבעת כדמות ערטילאית הכרוכה באופן רופף בחייו, חסרת כל חשיבות או משמעות של ממש, אשר יכולה באותה מידה להעלם מחייו ואחרת תיכנס בנעליה. ודוק. מדובר באם ילדיו, מי שילדה את בתם השלישית ימים לפני חתימת החוזה, ולה נישא ימים לאחריו.

53. יצוין עוד שהעיסוק בדירה לא החל ממועד החתימה על הסכם המכר, אלא מן הסתם זמן משמעותי קודם לכן, לכל המאוחר בתחילת שנת 2019. במועד זה הצדדים מצויים בזוגיות תקופה ממושכת, החל משנת 2017. הצדדים הספיקו לעזוב דירה שכורה בה התגוררו לאחר גירושיהם ועברו להתגורר בבית הוריה של התובעת. הנתבע מודה שבתקופה זו נשא בתשלומים וערך קניות (ע' 31, ש' 29), והצדדים ניהלו משק בית משותף לכל דבר ועניין טרם רכישת הדירה. הדברים מתיישבים עם גרסת התובעת לפיה היא נשאה בהוצאות הילדים והנתבע שילם את

דמי השכירות והחשבונות (ע' 21, ש' 13). קדמה לרכישת הדירה מערכת יחסים כבת שנתיים במהלך ניהולו הצדדים משק בית משותף והתקבע מנגנון של נשיאה בהוצאות על ידי שני הצדדים. מסקנה זו מתחזקת עוד מעיון בתצהיר הנתבע. בדו"ח השנתי עבור שנת 2018 מוגדרת התובעת כ"בת זוג". מדובר נזכיר בשנת מס שחלה שנתיים לאחר גירושי הצדדים בשנת 2016.

54. במילים אחרות, כוונת השיתוף שיש לייחס לצדדים כלפי הדירה במועד החתימה על הסכם המכר, "זולגת" לאחור, למועדים מוקדמים אף יותר מהסכם המכר, משהצדדים מצויים בזוגיות החל משנת 2017 ורכישת הדירה קרמה עור וגידים במהלך שנת 2019 ומאז תחילתה.

55. שנית, הנתבע אישר שהחזרי המשכנתא שולמו החל ממועד נטילת המשכנתא (פרוט' א', ע' 30, ש' 31) בעת שהצדדים היו נשואים, ויתכן שאף קודם לכן, בסמוך לחתימה על הסכם המכר. הנתבע עזב את התובעת ואת בית הוריה בחודש 11/2020 (כנטען בכתב ההגנה). לאמור שהחזרי המשכנתא שולמו יותר משנה אל תוך נישואי הצדדים, ויש לראות החזרים אלה ככספים משותפים לצדדים.

56. שלישית, התובעת היתה מעורבת באופן מלא ברכישת הדירה, התאמתה למגורי הצדדים ואבזורה. בית המשפט מוצא משקל במעורבות זו, שמשתקפת אף בסימוכין שונים עליהם נעמוד גם להלן.

57. בית המשפט שוכנע מן הראיות שהתובעת היא שהיתה המוציאה והמביאה מאחורי התאמת הבית למגורים ולרצונם של הצדדים, והן לצרכיהם וצרכי הילדים. התובעת לקחה חלק מלא, אם לא יותר מכך, בבחירת ועיצוב המטבח, בחירת הכלים הסניטריים, אבזור וריהוט חדרי הילדים וחדר השינה, כמו גם עיצוב הגינה, בניית הפרגולה ומטבח החוץ, והן רכישת מכשירי החשמל וקמין.

58. מעורבות זו עולה באופן מובהק מעיון בהעתקי הקבלות/חשבוניות וההזמנות שצרפה התובעת לתצהירה, ובהן נקוב שמה במפורש לצד שמו של הנתבע, ולעיתים נקוב שמה בלבד. אין המדובר בעניין של מה בכך או ברכישות שוליות, כי אם בחלק מרכזי בהכנת הדירה למגורים וברכישות משמעותיות שעל רובן לא ניתן לוותר לשם מגורים בדירה או להמעט בחשיבותן. מבין סימוכין אלה יש למנות רכישת אריחים וכלים סניטריים על שם שני הצדדים, לרבות כל המקלחות, הכיורים ואסלות, בשיעור כ 65,000 ₪ (ע' 54-55 לנספחי התובעת); רכישת מיטות, מזרונים וארונות ע"ש התובעת בלבד בסך כ – 11,000 ₪ (57-62); רכישת שיש למטבח ע"ש הצדדים בעלות 14,000 ₪ (ע' 66); רכישת מטבח ע"ש הצדדים בעלות 45,000 ₪ (ע' 80); רכישת שולחן ומדפים ע"ש התובעת בלבד בעלות

1,300 ש"ח (ע' 68-69); רכישת רהיטים נוספים ע"ש הצדדים בעלות 11,000 ש"ח (ע' 71).

59. גם בהקשר זה ביקש הנתבע להמעיט מערך הדבר ולהציג את התובעת כמי שנכחה במעמד על דרך המקרה, וכמי שהוא נעזר בטעמה הטוב, אך לא יותר מכך. לשיטתו, באותה מידה יכולה היתה להיכנס בנעלי התובעת כל אישה אחרת. עוד הגדיל הנתבע לעשות ולטעון, באופן רפה, שהתובעת היא שהביאה בכחש לכך ששמה ירשם לצד שמו בכל הרכישות וההזמנות המנויות לעיל. דבריו של הנתבע נשמעו תמוהים, בלשון המעטה. כך לדבריו בחקירתו:

"

ש. אני מציגה בפניך את נספח ז' בעמוד 54 לתצהיר. תסביר למה חשבונית על סך של 64,354 ש"ח עבור מקלחות הורים. למה מופיעה חשבונית על שם [התובעת]? מפנה לנספח 55 שם גם [התובעת] רשומה ויש פירוט של הרכיבים שנרשמו. למה [התובעת] רשומה על החשבוניות אם זה רק שלך?

ת. נגיד ומצאנו שהיא רשומה, באותה נשימה, יכולה היתה להיות בחורה אחרת והיא היתה הולכת איתי. היא באה איתי לבחור איתי טעם. שהולכים לסמגל ובאותה תקופה הייתי בטוב עם [התובעת] ולקחתי אותה לעזור לי לבחור מטבח. בכל מקום שהלכנו להצעת מחיר שאלו אותנו מה השמות ורשמו [הנתבע והתובעת]. אם יצאה חשבונית היא צריכה להיות לפי המשלם שבשיק, איפה רשום שיש אמצעי תשלום ששולם על ידי [התובעת]. מבחינת התשלום, שורה תחתונה זה התשלום. כל אחד היה יכול להיות רשום בחשבונית.

ש. גם מצעים וכורסה לחדר ילדים, ש[התובעת] רשומה על החשבונית זה גם אותו דבר?

ת. כן.

ש. גם חשבונית לדברים לתוך הבית גם [התובעת] רשומה?

ת. ברור. כך הוא רשם מראש. היא תמיד ידעה לבוא ואמרה תרשום [התובעת]. אולי היא הכינה את הקרקע, זה מה שאני מבין. אין קשר למה שקשור על נייר לבין המשלם.

ש. הרישום לא מהווה את הראיה בכלל?

ת. זה לא קשור למה שאת מנסה להגיד בפועל. כל אחד יכול להירשם בסמגל, מחסני חשמל.

ש. אני אומרת לך שיש פה משהו כמו 14, 15 מועדים שונים?

ת. לא משנה המועדים, משנה העיקרון. מה כל מי שישב לידי הוא יהיה חלק ממני" (ע' 36, ש' 10).

60. עוד הוכח בפניי בית המשפט שהתובעת שילמה מחשבונה עבור רכישת אריחים לריצוף הדירה, או חלקה. לטענת התובעת בחקירתה, "אני העברתי גם 15,000 ש"ח לחשבון של [הנתבע] שהיינו צריכים לקנות ריצוף לדירה" (ע' 20, ש' 13). הנתבע לא הכחיש עובדה זו אך כדרכו ביקש להמעיט מערכה, וביקש להציג הוצאה זו כהוצאה שממילא אינה משתווה להוצאות בהן נשא הוא במסגרת התא המשותף:

"

ש. למה [התובעת] מעבירה לך 15,000 ₪ סמוך לרכישת הבית?

ת. זה אותו 15,000 ₪ ש היא קיבלה בצורות אחרות. אני להבדיל הציור שאת מציירת אותי הלבנת כספים ועוד, זה לא יפה. ה- 15,000 ₪ ש[התובעת] העבירה לטובת קרמיקה של הבית שילמתי אותם בדרך שהייתי נותן לה כסף כדי שתסגור את החובות שלה בבנק עם שיק של [העסק]. היא היתה אומרת אתה חייב להציל אותי ורואים את זה בחשבונות" (ע' 39, ש' 11).

61. בית המשפט מוצא אפוא שבאמצעות סימוכין אלה ובאגד הקבלות/הזמנות עלה בידי התובעת, לצד יתר הנסיבות המפורטות לעיל ולהלן, להקים זיקה בינה ובין הדירה, ויש בהן ללמד עוד שהדירה נרכשה לשם מגורים משותפים עם ילדי הצדדים, מתוך ידיעה שהצדדים יינשאו בקרוב, יחדשו נישואיהם לאחר שהתגרשו בעבר ולאחר שהתגררו כשנתיים יחדיו והביאו לעולם שני ילדים חדשים. שוכנעתי עוד שמעורבות התובעת אינה של מי שתורמת מטעמה האנין אלא כמי שעתידה להתגורר בדירה עם ילדיה לצד הנתבע, מי שהיא עתידה להינשא לו בקרוב.

62. יש לחדד ולומר שלמעט אותם 15,000 ₪ בהם עסקנו לעיל, התובעת אינה טוענת שהעבירה מחשבונה כספים עבור הרכישות האמורות או כי לקחה חלק בהשבת המשכנתא (ע' 20, ש' 25), אלא כי כאמור הדירה נרכשה שעה שהצדדים מקיימים תא משפחתי משותף ונוהגים בהסכמה על פי מנגנון לנשיאה משותפת בהוצאות המחיה והילדים. במישור המשפטי, טענת הנתבע לפיה התובעת לא שילמה "מכיסה" עבור ריהוט ואבזור הדירה, או לא השיבה "מכיסה" את החזרי המשכנתא אינה מעלה או מורידה ואינה גורעת מיחסי השיתוף ששררו בין הצדדים, למצער כלפי דירת המגורים. תשובות התובעת תואמות עמדה משפטית זו:

"

ש. אני אומרת לך שבסוף 2019 זה נרכש הבית. את בשנת 2021 מגישה תביעה ומצרפת מסמך שבמשך שנה את מקבלת דמי אבטלה. אני חוזרת לשאלה הראשונה, את הוצאת כסף מהכיס ושילמת על הבית?

ת. באופן פיזי למען הרכישה לא הוצאתי כסף מהכיס, הכסף שלי הלך לכלכלת הבית, חוגים ועוד (ע' 20, ש' 25).

[...]

ש. כלווה נוספת במשכנתא שנרשמת, את יכולה להראות אגרה להחזרי המשכנתא שאי פעם העברת?

ת. ביני ובין [הנתבע] יש חלוקה מאוד ברורה לגבי אורח החיים שחיינו, אני מכלכלת את הילדים ואת הבית, הוא משלם את החשבונות כמו שכירויות וכו' וחיינו אצל ההורים שלי על מנת לחסוך גם שכירות וגם משכנתא באותה עת. כדי לשפץ את הבית ולרכוש את תכולת הבית.

ש. האם את יכולה להראות לי העברה של כסף מהחשבון שלך לטובת המשכנתא?

מסמך זה עשוי להכיל שינויים שהוטמעו ע"י מערכת פסקדין

ת. ביני לבין [הנתבע] יש חלוקה ברורה לגבי תהליך החיים המשותף עם הסכום הכספיים. הוא לא מעביר לחשבון שלי ואני לא מעבירה לשלו. ישירות עבור החזרי המשכנתא לא שילמתי" (ע' 21, ש' 13).

63. מעורבות התובעת אינה מתבטאת רק ברכישות האמורות. אין חולק שהבנק הממשכן ראה בתובעת בת זוג קבועה של הנתבע, אם ילדיו, וכמי שקשורה ביחסים משמעותיים שם הנתבע; כמי שיש להניח תגורר עמו בדירה מושא המשכנתא בעוד אינה רשומה כבעלת זכויות. הבנק ראה את התובעת כמקור נוסף להיפרע ממנו, הגם שאינה רשומה כבעלת זכויות ולפיכך עמד על סיווגה כלוה נוסף.

64. ממסמכי המשכנתא שצורפו לכתב ההגנה והתצהיר מטעם הנתבע עולה שהתובעת חתומה לצד הנתבע על הבקשה כלפי הבנק למתן המשכנתא (צורף וסומן ת/3), והיא נקובה כלוה נוסף על כל מסמכי הבנק, לרבות הבקשה לעריכת שמאות לצורך קבלת משכנתא (סומן ת/1 ו- ת/2). לא נעלם מעיני שבמסמכי המשכנתא שצירף הנתבע לתצהירו (נס' ה'), צוין בבקשת הצדדים למתן הלוואה לצד שמה של התובעת: "בן/ת זוג ללא זכויות בדירה". הנתבע מפנה לציון עובדה זו בטפסי הבנק כראיה לכך שהתובעת לא קנתה זכויות בדירה מתוקף היותה לוהה. בית משפט דוחה טענה זו. התובעת קונה זכויות בדירה, כנכס חיצוני שהוא דירת מגורים, כשהנסיבות מלמדות על כוונת שיתוף לגביו – בין היתר מתוך מעורבותה של התובעת ברכישה ובנטילת המשכנתא על דרך רישומה כלוה. ציון הקביעה על טפסי הבנק לפיה התובעת היא לוהה "ללא זכויות בדירה" אינה מעלה או מורידה. אמירה זו שוכנת ביחסים שבין הצדדים לבין הבנק, משעה שהתובעת לא נרשמה כבעלת זכויות בדירה, מכל סיבה שהיא. אמירה זו אינה שוכנת ביחסי הצדדים בינם לבין עצמם. יחסים אלה יקבעו על בסיס נסיבות העניין ומצגים הדדיים של הצדדים, על פי דיני החוזים, הנאמנות ועקרון תום הלב. קביעת הבנק לצורך אפיון יחסיו עם הצדדים אינה גורעת מאלה.

65. ועוד. הצדדים אינם חלוקים שמסירת הדירה מידי הקבלן התבצעה כלפי התובעת ולא הנתבע. הדבר עומד בסתירה לטענות הנתבע לפיהן רכש את הדירה עבור עצמו, ולנוכחותה המקרית של התובעת בחייו אין כל משמעות. אין בידי לקבל את תשובותיו של הנתבע בהקשר זה בחקירתו הנגדית: "יכול להיות שאני הייתי תקוע בעסק והיא היתה איתי באותה תקופה והיא הלכה להביא את הדף" (ע' 37, ש' 6). אמירה זו אינה הולמת את נסיבות העניין. התובעת היא אם ל- 3 ילדים קטנים, שניים מהם פעוטות ממש. אין מקום לקבל את גישתו של הנתבע לפיה הטריחה עצמה התובעת לדירה כ"טובה" לנתבע, אך משום שהיה "תקוע" בפקק.

66. לא מצאתי בהתנהלות או התנהגות הנתבע אותות מהן יכולה היתה התובעת לסבור כי הדירה נועדה להיות דירת הנתבע ואילו לה לא יהיה כל חלק בה. ההיפך הוא הנכון ומן המפורט לעיל יש להסיק שמעורבותה של התובעת ברכישת הדירה הפכה אותה בעיניה לשותפה שווה בדירה. בחקירתה הנגדית התייחסה התובעת

למשמעות אותה יחסה למעורבותה ברכישת הדירה. את דבריה מצאתי מהימנים ומתיישבים עם נסיבות העניין והסימוכין עליהם עמדנו. התובעת ציינה כי "הייתי עם [הנתבע] בעת רכישת הדירה, קיבלתי את הדירה במסירה הראשונית ואף חתמתי מול הקבלן, אין לי טפסים הכל נשאר אצל [הנתבע]" (ע' 20, ש' 5); ובמקום אחר ציינה כי "הוא שילם 2,000 ₪ מקדמה לקבלן ואז הלכתי איתו לבנק לחתום על משכנתא. בהיריון הלכנו לבחור את הדירה".

67. שוכנעתי עוד שהתובעת היתה מודעת לעובדה שהדירה נרשמה על שמו של הנתבע בלבד והוא השתתף בהגרלה כ"יחיד". שוכנעתי עוד שהתובעת בקשה לפעול מול הנתבע על מנת להסדיר את אופן הרישום. לדבריה:

"חתמתי על לווה משכנתא עם [הנתבע], בעת רכישת הדירה בגלל שעדיין לא היינו נשואים, לא הורשה לי לחתום על ידי הקבלן עצמו. ההסכם ביני לבין [הנתבע] שאנחנו מבררים הכל מול עורך דין ... (ע' 20, ש' 5) [...]"

"לשאלה, למה לא דאגתי לרשום את הדירה על שמך, אני משיבה שכל הזמן שהיינו אצל ההורים שלי התעסקתי עם הרכישה של הדברים. אמרתי שאני לא רוצה להפעיל לחץ גם על הנושא הזה, אמרתי [לנתבע] שאנחנו צריכים ללכת לעורכי דין והתקשרתי לעורכי דין לברר, סמוך לנובמבר [שהנתבע] עזב את הבית שלי, אמרתי לו בוא נברר ואז הכל התפוצץ" (ע' 28, ש' 3).

68. גרסה זו מתיישבם עם גרסת הנתבע לפיה פנתה התובעת לעו"ד הקרוב למשפחתה בהקשר זה. נביא את הדברים בשם אמרם:

"

ש. אתה יודע [שהתובעת] פנתה ל[...]. שיכניסו אותה לבית מיד לפני שנכנסתם לבית?

ת. אני לא יודע על זה. זה שטיפל בזה זה העורך של המשפחה שלה, הוא אמר שזאת בעיה, כי קניתי את הבית כמשתכן יחיד כגרוש ויש לי הסכם ממון.

ש. אתה יודע [שהתובעת] פנתה לעורך דין [...].?

ת. ברור הוא משפחה שלה.

ש. מתי היא פנתה כשהייתם ביחד?

ת. אני לא יודע מתי היא פנתה" (ע' 35, ש' 8)

אמנם הנתבע לא טען זאת, אך למען שלמות ההכרעה יצוין, כי לכאורה יש מקום לטענה לפיה עולה מתשובות התובעת לעניין הרישום, כי קיומה של מחלוקת בין הצדדים בזמן אמת בהקשר לרישום הזכויות, יכולה ללמד על העדר כוונת שיתוף ספציפי כלפי הדירה. יחד עם זאת לא מצאתי שיש במחלוקת אפשרית שהיתה בהקשר זה כדי לשלול את הנסיבות, המצגים וההתנהגויות האחרות המנויות לעיל

מסמך זה עשוי להכיל שינויים שהוטמעו ע"י מערכת פסקדין

ולהלן ומלמדות על כוונת שיתוף ספציפי. יתירה מכך, הנתבע לא עמד על טענה זו ובעיקר לא פיתח טענה זו ולא טען בפה מלא כי התנגד לבקשת התובעת לרישום זכויותיה בדירה, אלא כי עורך הדין של משפחת התובעת "אמר שזאת בעיה, כי קניתי את הבית כמשתכן יחיד כגרוש ויש לי הסכם ממון".

69. ועוד: למעלה מן הצורך, ומבלי לגרוע מן האמור לעיל, הנתבע לא ביסס את אופן מימון רכישת הדירה. ראשית יובהר שהנתבע לא מצא לנכון לצרף לבית המשפט העתק מהסכם המכר, אלא הסתפק בצירוף העמוד הראשון להסכם בלבד. כך אף בתצהירו. מחיר הדירה אינו נקוב בעמוד הראשון ואינו מצוי בפניי בית המשפט, בעוד הנתבע לא ציין מהו המחיר בו נרכשה הדירה ומהו שיעור ההון העצמי אותו נדרש לגייס לשם רכישת הדירה. יצוין שמפי התובעת צוין שהדירה נרכשה תמורת סך של 1,460,000 ₪, אך אין בפניי בית המשפט כל סימוכין לכך.

70. ממסמכי המשכנתא עולה ששיעור ההלוואה עמד על 1,140,000 ₪. לטענת הנתבע, לשם גיוס ההון העצמי לווה הנתבע שתי הלוואות. הלוואה בסך 200,000 ₪ מאמו, והלוואה בסך 290,000 ₪ מחבר המכונה "לוי" [השם שונה]. עיון בדפי החשבון שצירף הנתבע לתצהירו אינו מתיישב עם טענותיו. ראשית, ניתן לראות העברות ספורדיות בדפי החשבון מאדם בשם לוי, אך אין כל אינדיקציה למעט טענות הנתבע, כי מדובר בהלוואה כלל. שנית, לא נעשתה העברה ע"ס 290,000 ₪ ממר לוי, בהנחה שהמדובר בהלוואה, אלא מספר העברות, החל משנת 2013 (!), ובמהלך השנים 2014 ו 2016. הנתבע אינו מבאר כיצד העברות אלה נועדו לרכישת דירה בשנת 2019. משנשאל לפרש הדברים בחקירתו הנגדית, לא סיפק הסבר מניח את הדעת ודבריו נוגדים את ההיגיון והשכל הישר:

”

ש. האם מה שכתוב בסעיף 10 בתצהירך שאומר שלצורך רכישת הבית, שיפוצו לקחת הלוואה בסך 290,000 ₪ מלוי חבר שלך והפנית לנספח יא'?

ת. זה אמת. לקחתי מלוי סכום כסף.

ש. מפנה אותך לנספח יא'. אני אומרת לך רכישת הבית בוצעה במאי 2019?

ת. נכון.

ש. תסביר אתה מצטרף את נספח יא' ומראה העברה מלוי בסך 40,000 ₪ ב- 8.1.13 ואתה מראה העברה של 62,500 ₪ והלוואה של 10.6.14 של 55,000 ₪ והלוואה מיום 18.10.16 של 40,000 ₪ וסכום של 60,000 ₪ מיום 31.10.2016. איך יכול להיות שהלוואות לרכישת בית שנרכש במאי 2019 נלקחו בשנת 2013 עד 2016?

ת. אני ידעתי שזה מהלך שאני הולך לעשות אותו והתחלתי להתגלגל. אני לא יודע אם רציתי רק מדיוור למשתכן אבל רציתי דירה.

ש. לרכישת הבית הזה לקחת הלוואות משנת 2013 עד 2019?

ת. נכון" (ע' 32, ש' 21).

מסמך זה עשוי להכיל שינויים שהוטמעו ע"י מערכת פסקדין

71. ההלוואה הנטענת מאמו של הנתבע, ניתנה לפי הטענה בשתי העברות: העברה ע"ס 130,000 ₪ וע"ס 69,950 ₪, שתיהן ביום 3.5.19. אלא שגם לגבי העברה זו אין כל אינדיקציה שמדובר בהלוואה. עלה עוד ספק האם חוסנה הכלכלי של האם מאפשר חסכון בהיקף כזה. בחקירתו הנתבע לא סילק את הספקות התלויים בהקשר זה:

"

- ש. במה אמא שלך עובדת?
ת. כל החיים שלה מוכרת בגדים.
ש. כמה היא מרוויחה?
ת. אין לי מושג. אמא שלי בת 67, יש לה את האירועים שלה ואת הילדים שלה, אני לא נכנס מה יש ומה אין. היא עזרה לעוד ילדים להתחתן. היא עזרה לי לקנות בית. היא הביאה לי 200,000 ₪ שאני אוכל לרכוש את הבית.
ש. אם אני אומרת לך שאתה מעביר כסף לאמא שלך?
ת. אני מבקש שבית משפט יחייב אותי להביא את המסמך הזה. זה חייב להיות במחשבים של הבנקים" (ע' 32, ש' 34).

72. אמו של הנתבע הגישה תצהיר לטובתו ונחקרה עליו. היא לא הציגה סימוכין למשיכת הסכומים מתכניות חסכון או פקדונות בחשבונה, ולא עלה אף בידה לפזר את הערפל סביב הטענה למתן הלוואה בהיקף ניכר לנתבע:

"

- ש. מאיפה היה לך את הכסף?
ת. עבדתי 14 שנה ב[...], הייתי מנהלת חנות. אני חוסכת את הכסף.
ש. את יכולה להראות לנו שאת מושכת מחיסכון שהוצאת 200 אלף ₪?
ת. חלק מהכסף היה לי בחשבון סך של 70 אלף ₪ בבנק לאומי והיתרה בבנק דיסקונט (ב', ע' 41, ש' 17).
ש. הטענה שלנו לא אם העברת או לא, אנחנו טוענים ש[הנתבע] הפקיד אצלך כספים שהם לא מוצהרים ואת היית מקלעת [צ"ל "מקלט"] להחזקת כספים שלו. אני רוצה לראות שאת פותחת תוכנית חיסכון ונותנת את זה [לנתבע]. שהכספים הם שלך.
ת. הם בחשבון שלי. אני כל הזמן חסכתי גם היום.
ש. תוכלי להציג לנו את זה?

ת. אני לא יודעת, אם יתנו לי דבר כזה. אני נתתי לו את החיסכון הזה שהוא היה גרוש, הוא לא היה נשוי [לתובעת].

לשאלת בית המשפט, אם נוציא את דפי החשבון בחשבונות שלך, האם נראה שזה משהו שנצבר לאורך השנים, אני משיבה שבבנק לאומי זה היה הרבה שנים, אני סגרתי את החשבון שם. הכספים שם היו רק מהעבודה שלי" (ב' ע' 41, ש' 21).

73. גם אם ההון העצמי לרכישת הדירה מומן באמצעות נטילת הלוואות – והדבר לא הוכח – אין בכך לשנות מן ההכרעה לפיה התובעת קנתה זכויות בדירה, בהיותה נכס חיצוני שהוא דירת מגורים שנועדה למגורי הצדדים וילדיהם. הספקות הרבים שמנקרים בטענות ההלוואה של הנתבע, מפנים מקום לסברה כי ההון עצמי לרכישת הדירה מומן מכספים משותפים שהיו בידי הנתבע.

74. לסיכום: מן המקובץ לעיל נובע כי עלה בידי התובעת להוכיח "דבר מה נוסף" וכי היא עמדה בנטל הראיה ונטל השכנוע לטענה כי קנתה זכויות בדירה – מתוקף סמיכות הזמנים, וליתר דיוק – צמידות הזמנים, בין רכישת הדירה לבין נישואי הצדדים ולידת הבת השלישית, ולאחר שנתיים של חיים משותפים במשק בית משותף, בדירה שכורה ובבית הורי התובעת. אמנם נכון הוא שהצדדים הסתכסכו לפני שעברו להתגורר בדירה בפועל, אך אין מחלוקת לגבי כוונתם לעבור ולהתגורר בדירה כשהם ממתנינים לסיום הבניה בבית הורי התובעת; מתוקף מעורבותה ואף אחריותה על עיצוב הדירה, הכנתה למגורים ורכישת המיטלטלין (חלק קטן מהם, מכספה); והן מתוקף תשלום המשכנתא במהלך הנישואין. נקבע עוד שרישום מחצית הזכויות בדירה על שמה של התובעת היתה אפשרות שעלתה בין הצדדים בסמוך לפרוץ הסכסוך האחרון ולא יצאה אל הפועל.

75. מוצהר אפוא שהתובעת היא בעלת מחצית הזכויות בדירה וזכאית להירשם כזו.

זכויות בכלי רכב

76. בתביעתה ובתצהירה התייחסה התובעת בקצרה לעניין זה. לטענתה רכב מסוג "פורד ..." ניתן לה במתנה על ידי הנתבע, שאף שלח לה הודעה כתובה: "זה שלך תתחדשי". עוד לטענתה הנתבע נטל עמו את הרכב הזה והותיר בידה רכב אחר מסוג "[...]". בנוסף לדבריה שילמה הלוואה בגין רכב ה"[...]". בתביעתה או תצהירה התובעת לא עמדה על מתן סעד כלשהו שקשור לכלי הרכב ו/או ההלוואה הנטענת. כמו כן לא העמידה התובעת נתונים בדבר מצב הדברים הנוכחי – מצב הרכבים, שווים והאם קיימים בידי הצדדים.

77. בסיכומיה זנחה סוגיה זו כליל, ואין אזכור לכלי הרכב. יתכן עוד שבחלוף יותר משנתיים השתנו הנסיבות ואלו אינן בידיעת בית המשפט. מטעמים אלה, אין מקום למתן סעד או הכרעה בהקשר לכלי הרכב.

זכויות במיטלטלין

78. מבין יתר הסעדים עתרה התובעת להצהיר על בעלותה כלפי מחצית המיטלטלין של הצדדים. בטענותיה אלה כיוונה לרכישות לטובת הדירה המופיעות בקבלות, ולרכישות נוספות שאינן מגובות בקבלות.

79. אין מקום למתן סעד זה. ראשית, ספק בעיני האם יש להתייחס למרבית הרכישות המדוברות כמיטלטלין. אריחים, ברזים, כלים סניטריים, דלתות, מטבח וכד', מחוברים חיבור קבע לדירה ומהווים חלק בלתי נפרד ממנה. אין מקום להצהיר על בעלות על אלה בנפרד לבעלות על הדירה. שנית, רהיטים כגון ארונות, מיטות, כסאות וכד', משמשים את הקטנים בביתו של הנתבע ואין מקום למתן סעד בהקשר זה. שלישית, מטבעם של מיטלטלין שערכם אינו גבוה ושווים נשחק במהרה – למעט מיטלטלין חריגים כגון עתיקות, חפצי אומנות וכיוצ"ב. מטעמים אלה, יש לדחות סעד זה.

סעדים נוספים

80. יצוין למען הסדר הטוב שבמהלך בירור התביעות, התובעת ויתרה על כל טענה הקשורה בעסק של הנתבע ובזכויות סוציאליות וכספיות שברשותו (ר' ע' 19, ש' 27).

התביעה לאחריות הורית זמני שהות – תלה"מ 46747-02-21

81. בין הצדדים שורר מתח רב שלא פחת עם חלוף הזמן. יחסיהם העכורים של הצדדים אף נותנים אותותיהם על הקטינים, ובעיקר על הבת הגדולה אביטל. מצב הדברים בענייננו הוא שהתובעת היא ששואפת וחותרת בנחישות להרחיב את זמני השהייה של הקטינים עם הנתבע, בעוד האחרון הוא ששואף לצמצם אותם, ואין חולק שאינו ממצה את זמני השהות הקבועים. יש בכך להגדיל את העול שעל כתפי התובעת. השאלה הנשאלת היא, האם מחדלו של הנתבע יקבל ביטוי באמצעות

הטלת סנקציות כספיות, כבקשת התובעת, או לחילופין יקבל ביטוי בשיעור המזונות הפסוקים. להלן נסקור בתמצית את השתלשלות ההליכים בהקשר זה.

82. התובעת עתרה לקביעת האחריות ההורית/המשמורת כלפי כל הקטינים בידיה, והן לחייב את הנתבע לקיים עם הקטינים זמני שהות פעמיים בשבוע – באחד מן הימים כולל לינה – ומידי סופ"ש לסירוגין, מיום ו' ועד יום א'. עוד עתרה התובעת בכתב התביעה להטיל סנקציה על הנתבע ככל שלא יקיים את זמני השהות. הנתבע ציין בכתב ההגנה שהוא רוצה להיות שותף פעיל בחיי הקטינים, "אולם אין הוא יכול לשהות עם הילדים מחצית הזמן וגם לשאת במזונותינם", כשהוא מכוון בדבריו לצורך לשהות שעות רבות בעסק. הנתבע הסכים לקיים זמני שהות פעמיים בשבוע ללא לינה, ומידי סופ"ש לסירוגין.

83. במהלך דיון במעמד הצדדים שהתקיים ביום 8.6.21 בפניי המותב הקודם, עמדה התובעת על לינת הקטינים ברשות הנתבע לכל הפחות פעם בשבוע. באת כוח הנתבע השיבה:

"[...] יש למרשי קיוסק אם הוא מביא עובד זה עולה כסף [...] הוא עובד מצאת החמה עד צאת הנשמה [...] הוא פותח את הקיוסק מוקדם בבוקר לפני פתיחת המסגרות החינוכיות" (ע' 1, ש' 20).

הנתבע הוסיף כי "[...] אין לי עובדים קבועים [...] אני עובד 19 שעות ביום [...] אני לא יכול להתחייב וגם התובעת יודעת. אני לא יכול להתחייב על משהו שאני לא יעמוד בו. אני חייב להביא עובד, אני אבדוק את הדברים. אין לי יום חופש אחד, אני כל הזמן עובד" (ע' 2, ש' 5).

84. בתום הדיון ולאחר שמיעת הצדדים נקבע שהמשמורת כלפי הקטינים תהיה לתובעת, ועוד כי זמני השהות יוסיפו להתקיים בימים ב' ו-ד', כולל לינה בידי ד', ומידי סופ"ש לסירוגין כולל לינה ביום ו'.

85. כבר ביום 5.7.21 הגישה התובעת בקשה להטלת סנקציות על הנתבע, שאינו מקיים את זמני השהות כסדרם, ואינו מלין את הקטינים בביתו בימי ד'. הקונפליקט בין הצדדים ורצונותיהם הנוגדים עלו עוד בתסקיר חלקי וראשוני שהוגש ביום 28.7.21. צוין בין היתר כי הנתבע עומד על הקושי בו נתקל להלין את הקטינים בביתו באמצע השבוע.

86. בתסקיר מיום 1.11.21 צוין כי שני הצדדים משמשים הורים ראויים לקטינים, אך הקטינים חשופים לתקשורת לא ראויה בין השניים. נמצא כי הנתבע עודנו מתנגד

להרחבת זמני השהות, ויש בכך אי ראיית טובת הקטינים. על רקע זה הומלץ בין היתר להפנות את הצדדים לטיפול משפחתי. הנתבע שב על הקושי שבקיום זמני השהות ועל התנגדותו להרחבתם אף במעמד הצדדים ביום 10.11.21. לדברי באת כוח הנתבע:

"[...] אנו מדברים על הרחבה של 3 שעות שהוא יום עמוס מאד ביום ו' בעסקו של הנתבע, הוא עובד בכל יום, עסק של הנתבע הוא עסק שלא ניתן להשאיר אותו עם עובדים, רמת הגניבות גדולה, כשהוא לוקח את הילדים באמצע השבוע הוא צריך לשים 3 עובדים [...] ביום ו' הוא עובד בעסק עד שעה 16:00. העסק לא פתוח בשבת, ולכן במוצ"ש הוא חייב להחזיר את הקטינים לאם ולפתוח את העסק במוצ"ש, הוא פותח שעה אחרי מוצ"ש.

אמצע שבוע הלנת הקטינים לא נמנעת מהאב רק בגלל העסק שלו, הוא אמר לעו"ס שהוא לא יכול, הוא לא מצליח לקום עם 3 ילדים ולפזר אותם במוסדות החינוך הוא לא מסתדר [...] הוא אמר שבשלב הראשון הוא יקח את הבת הגדולה באמצע השבוע, וכשהקטינים יגדלו הוא יקח גם אותם" (ע' 9, ש' 13).

87. בתום הדיון ניתן תוקף של החלטה להמלצות התסקיר מיום 1.11.21 ולזמני השהות המומלצים. נקבע עוד, בהסכמת הצדדים, שביום ב' הנתבע יקח את שלושת הקטינים מהמוסד החינוכי ויחזיר את שני הילדים רמי והילה לבית התובעת בשעה 19:30, ואילו הבת אביטל תשאר ללון אצלו והוא יחזירה למוסד החינוכי למחרת בבוקר.

88. תסקיר מיום 18.12.22 עמד על שיתוף פעולה חלקי בלבד מצד הנתבע. הבת הבכורה אביטל לקחה על עצמה אחריות לא בריאה על רקע הסכסוך בין הוריה והפכה מתווכת בין השניים ו"צינור" להעברת מסרים. התובעת ואביטל מצויות ברשימת המתנה לקבלת טיפול רגשי, בעוד הנתבע מצדו אינו מכיר בחלקו במצוקתה. צוין שהסכסוך עודנו בעצימות גבוהה וכל הילדים חשופים אליו. אביטל מצויה בקונפליקט נאמנויות שעלול להשפיע על התפתחותה התקינה. הנתבע עומד על דרישתו לצמצם את זמני השהות ומתקשה להתמודד עם טיפול בשלושת הילדים גם יחד. הוא מסרב עוד לכל טיפול משותף עם הנתבעת.

89. ההמלצה היא שהקטינים ישהו עם הנתבע בימים ב' ו – ד' מהשעה 16:00 ועד 19:30. וכן מידי סופ"ש לסירוגין: אחת לחודש משעה 16:00 ועד מוצ"ש ואחת לחודש מתום המסגרות ועד מוצ"ש. מומלץ עוד שעוד חצי שנה הקטינים ילונו בבית הנתבע בימי ד'.

90. ביום 20.12.22 התקיים דיון הוכחות ראשון, במסגרתו הסכימו הצדדים לאמץ את ההמלצות התסקיר, וניתן להן תוקף של החלטה. כמו כן, ובהסכמת הצדדים, הורתו על השתתפות ההורים בטיפול למשפחות בהליכי פרידה באמצעות שירותי הרווחה.

91. לאחר סיום שלב ההוכחות והגשת הסיכומים, המתח בין הצדדים עודנו קיים וסוגיית זמני השהות שבה ועלתה על שולחנו של בית המשפט. ביום 19.9.23 הגישה התובעת בקשה לחיוב הנתבע בסנקציות בגין הפרת זמני השהות, והן להעברת המפגשים למרכז קשר, על רקע דברי הסתה ואמירות קשות כלפי התובעת מפי הנתבע לאזני אביטל. לבקשה צורף תמליל מתוך הקלטה שמתעדת אמירות אלה. הנתבע טען שבאותה שיחה מוקלטת ובאחרות, התובעת היא זו המגדפת אותו, לאזני הקטינים. לטענתו עוד הוא מקיים את זמני השהות כסדרם, בהתאם להחלטת בית המשפט, ואף למעלה מכך, הואיל והתובעת ממעטת לשהות עם הקטינים בלילות. הנתבע סמוך ובטוח שדיווח העו"ס יאשש את דבריו.

92. בהחלטה מיום 6.10.23 אסר בית המשפט על הצדדים לדבר האחד בגנות האחר לאזני הילדים והזהיר את הצדדים מפני הטלת סנקציות ככל שההוראה תופר. עוד קבע בית המשפט שזמני השהות יוסיפו להתקיים כסדרם.

93. בתסקיר מיום 16.10.23, שנערך בעקבות בקשת התובעת, צוין שעוצמת הסכסוך עודנה גבוהה. הקטינים אינם ישנים באמצע השבוע אצל הנתבע וביום ו' הוא אוסף אותם מבית האם רק ב 19:00 (לא בשעה 16:00 ולחילופין לא מתום הלימודים במסגרות). התובעת נעזרת בטיפול, זוכה לסיוע והדרכה כיצד להרחיק את אביטל מהסכסוך. הנתבע אישר שהקטינים אינם ישנים בביתו באמצע השבוע באופן קבוע, אף שלפעמים הוא לוקח את שני הילדים הגדולים ללינה. לדבריו הילדים חשופים בבית התובעת לגברים זרים ולשימוש באלכוהול. לדבריו עוד פנה לשירותי הרווחה והמשטרה לבדיקת הדברים. העו"ס לס"ד מציינת שבדיקות אלה לא איששו את טענות הנתבע.

94. צוין עוד שמרכז פל"א לא הצליח לתאם עם הנתבע פגישה ולכן הצדדים אינם זוכים לטיפול משותף. התרשמות העו"ס היתה כי בני הזוג משמרים את הסכסוך, ממשיכים לפגוע זה בזה וקיימת הסתה הדדית של הילדים. אביטל סובלת מהמצב וגם שני הקטינים חשופים לדברים. אין המלצה לשנות את זמני השהות. כמו כן, מעורבות העו"ס משמשת במה להכפשות והאשמות הדדיות. על הצדדים לשתף פעולה עם גורמי הטיפול. ההמלצות הן להמשך טיפול ב"תפנית", ליווי עו"ס משפחה ובנית תכנית טיפול לצעירים.

95. בית המשפט נתן תוקף של החלטה אף להמלצות אלה, אך לטענת התובעת אין בכך לקדם את העניין הואיל והנתבע אינו מקיים את זמני השהות הנקובים ממילא, ועתרה שוב להטיל סנקציה כספית. בעקבות הבקשה, ביום 25.10.23 נקבע כי תוטל סנקציה בשיעור 500 ₪ עבור כל יום של הפרת זמני השהות.

לגופו של עניין

96. בסיכומיו הנתבע מאשר שאינו מלין את שלושת הקטינים בביתו באמצע השבוע אלא רק את הבת הבכורה אביטל. לדבריו נגרם הדבר מאילוצי עבודה ובשל הקושי לטפל בשלושת הקטינים שהינם רכים בשנים. יחד עם זאת, לדבריו, הוא שוהה עם הקטינים, או חלק מהם, בימים נוספים על הסדרי השהייה הקבועים – אם לבקשת התובעת ואם לבקשת הקטינים.

97. נוכח היכרותי עם הצדדים ושמיעתם באופן בלתי אמצעי, ונוכח התרשמות עו"ס לס"ד שהשתקפה בדיווחים ובתסקירים בעניינם של הצדדים, לא אוכל לקבל את עמדתו של הנתבע או את עתירותיו. ניכר שסדר העדיפויות של הנתבע נוקשה, והוא שם את ניהול העסק כעדיפות עליונה. הלכה למעשה, כפה בהתנהגותו החד צדדית את צמצום זמני השהות מלינת הקטינים בימי ד', ללינת אביטל בלבד ועד להעדר לינה כלל בימי חול. איני מקבלת את טענות הנתבע, העולות גם בסיכומיו ולאורכם של ההליכים, שחרף כל הזמן החולף טרם מצא אף לא עובד נאמן אחד לכסות אחר העדרו של הנתבע מהעסק. טענה זו יכולה להישמע בתחילתם של ההליכים, והיא אכן נשמעה כפי שמובא לעיל, אך אין כל מקום להחזיק בטענה זו כשנתיים וחצי לאחר פתיחת ההליכים.

98. הנתבע שב על טענותיו במהלך חקירתו, ולדבריו אין מנוס מצמצום זמני שהות שלו עם הקטינים:

"

ש. אתה מבקש את זמני השהות שלך המצומצמים לצמצם עוד יותר.

ת. אני משלם מזונות מאוד גבוהים לכן אני צריך להיעדר מהעבודה שלי בפרט שהעבודה שלי בירידה ואין לי עובדים (ע' 38, ש' 21) [...]

ש. למה אתה מבקש להפחית מזמני השהות?

ת. בגלל הבעיה שהעסק שלי בירידה, אני לא יכול לשלם לעובד שההכנסות שלי קטנות ואני לא יכול להחזיק עובדים שזה לא עבודה שניה בשבילם. זה רק אנשים שעושים השלמה וזה לא מתאים לשעות ערב ובוקר. אני עובד המון כדי לשלם את ההתחייבויות.

מסמך זה עשוי להכיל שינויים שהוטמעו ע"י מערכת פסקדין

ש. עם כל הכבוד לעסק [...] אנחנו בבית משפט רואים אנשים שהם סמנכ"לים של בנקים והם מקיימים זמני שהות?

ת. אני עצמאי והם עובדים. תלוי באופן סוג העצמאי יש כותב מזוזות שיכול להישאר בבית. את מדברת על דברים אחרים לגמרי מאשר קיוסק. זה לא נכון מה שאת אומרת. תבדקי את מהות העסק שלי. זה מפעל הפיס גוף של מדינת ישראל שעות פתיחה וסגירה" (ע' 38, ש' 28).

99. כמו כן, אני מוצאת שטענות הנתבע לפיהן שוהה עם הקטינים, או חלקם, גם שלא בימי השהות, כטענה בעלמא. אין כל חיזוק או תמיכה בטענות אלה בנסיבות העניין או בדיווחים השונים. יש לשער עוד שאם יש ממש בדברים מדובר במפגשים שאינם כוללים לינה ואינם כוללים התארגנות בבוקר, ואין בהם משום השתתפות בנטל. יש לתהות עוד כיצד גוזר על עצמו הנתבע צמצום בזמני השהות כדי לשהות בעסק, אך קושי זה כאילו אינו קיים באותה ימים נוספים בהם הקטינים שוהים עמו. כלום בימים ושעות אלה אינו נדרש לשיטתו להיות בעסק!?

100. עוד התרשמתי לרעה מאופן דיבורו של הנתבע אל הבת אביטל. הדברים הופיעו בתמליל מטעם התובעת, ולא הוכחו על ידי הנתבע. לא ניתן להישאר אדיש לתוכן הדברים, לגסות הרוח ולהסתה הקשה העולה מדבריו – שאינם ראויים להישמע כלל, כל שכן לאזני ילדים רכים בשנים. קשה עוד העובדה שהנתבע מסרב לשתף פעולה עם שירותי הרווחה ולקחת חלק בטיפול שסייע בידו לשנות את התנהגותו – ולו לטובתם של הקטנים.

101. בערבו של יום, הנתבע עושה דין לעצמו בלבד. את זמני השהות מקיים כראות עיניו ולא שם רסן ללשונו בתקשורת עם הילדים. בנסיבות אלה אין מקום לקבל את עתירתו לקבוע כי ישמש הורה משמורן לצד התובעת. אף אין בפי הנתבע נימוקים של ממש לרצונו זה. מטובתם של הקטינים שהאחריות ההורית תימסר לתובעת שנושאת בעיקר עול הטיפול בהם ומצויה עבורם בכל עת. הנתבע עצמו מאשר שהוא מתקשה לטפל בשלושת הילדים, מפאת גילם, ומתרכז באביטל הבכורה. הדברים אינם נאמרים לגנאי כלפי הנתבע, אך גישתו אינה הולמת מי שמתיימר לשאת באחריות הורית.

102. סבורני שהטלת סנקציות על הנתבע כעתירת התובעת לא תביא מזור לצדדים או לשינוי בהתנהלות הנתבע. יהיה בכך המשך לניהול ההליך המשפטי ושימור הפן המשפטי של הסכסוך. סבורני שלא יהיה זה מטובתם של הצדדים. יש לשאוף להרגעת הרוחות ולהפחתת עוצמת הסכסוך. קיומם של כלים משפטיים לשימוש התובעת וניהול החיים תחת חרב סנקציות משפטיות, אינם מתיישבים עם מטרה זו. כמו כן, מנגנון של הטלת עיצומים כספיים מחייב מנגנון שיפוטי פעיל לבחינת הנסיבות והכרעה אד-הוק כלפי כל הפרה והפרה. כמו כן, רואה אני בעין עם

העו"ס לס"ד, שמעורבותה משמשת במה לשני הצדדים להאשמות והכפשות, ויפים הדברים כלפי המשך קיומו של ההליך המשפטי בכלל.

103. הדרך הראויה להתמודד עם הנסיבות בהן עיקר העול מונח על כתפי התובעת בעוד הנתבע אינו ממלא את חלקו בזמני השהות, היא באמצעות מתן משקל לנסיבות אלה במסגרת הדיון במזונות הקטינים, וכך נעשה להלן.

104. על בסיס האמור לעיל, וכן על בסיס המלצות העו"ס לס"ד, נקבע כדלקמן:

. אני קובעת שהאחריות ההורית/המשמורת כלפי הקטינים נתונה לתובעת.

. הקטינים ישהו עם הנתבע ביום ב' מהשעה 16:00 ועד 19:30, וביום ד' מהשעה 16:00 ועד למחרת הישר למוסדות החינוך. וכן מידי סופ"ש לסירוגין: אחת לחודש משעה 16:00 ועד מוצ"ש ואחת לחודש מתום המסגרות ועד מוצ"ש.

. התובעת ואביטל ימשיכו טיפול במרכז "תפנית".

. שירותי הרווחה יעמידו עו"ס משפחה ללווי הצדדים, ובניית תכנית טיפול לרמי והילה. לשם כך, ולטובת הצלחת התכנית, וככל שעו"ס משפחה יוכלו להפיק תועלת מכך, אני מעניקה לעו"ס משפחה סמכויות לפעול לפי שיקול דעתן/ם לשם הצלחת ההליך, מתוקף סעיפים 19 ו- 68(א) לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, תשכ"ב-1962.

. אני אוסרת על הצדדים כל אמירה לאזני הקטינים מצד ההורה האחד כלפי ההורה השני, ומקל וחומר אמירות עולבות, פוגעות או מסיתות.

. על בסיס האמור והנקוב בסעיף 101 לעיל, ההחלטה מיום 25.10.23 בדבר הטלת סנקציות על הנתבע בגין אי קיום זמני שהות – מבוטלת.

התביעה למזונות הקטינים – תלה"מ 28249-02-21

המסגרת הנורמטיבית

105. הצדדים שלפניי יהודים. מתוקף סעיף 3(א) לחוק לתיקון דיני משפחה (מזונות), תשי"ט-1959, יפסקו מזונות הקטינים בהתאם לדין האישי החל על הצדדים – הוא הדין העברי. בשים לב לגילם של ילדי הצדדים שבפניי, הדין מחייב אבחנה המבוססת על גילם של הקטינים. בענייננו הבת אביטל עברה את גיל 6, לבן רמי ימלאו 6 בקרוב, והבת הילה בת 4 וחצי.

106. ביחס לפסיקת מזונות קטינים בגילים 6-15, חלה ההלכה שנפסקה בפסק דינו של בית המשפט העליון בבע"מ 919/15 פלוני נ' פלונית (ניתן ביום 19.7.2017, להלן – "בע"מ 919/15"). לצורך פסיקת מזונות לקטינים בשכבת הגיל הזו, פתחה ההלכה את הדרך בפני בית המשפט לתת דעתו לכל נסיבות העניין הנדון – הפרשי ההשתכרות בין ההורים וחלוקת זמני השהות הנוהגת בין ההורים בפועל (ר' רמ"ש (חי') 18-04-14 ‏ ‏ 41433-04-18; פלוני נ' פלונית, מיום 30.5.2018 - והאסמכתאות המובאות שם). בלשון ההלכה:

"בגילאי 6-15 חבים שני ההורים באופן שווה במזונות ילדיהם מדין צדקה, תוך שהחלוקה ביניהם תקבע על פי יכולותיהם הכלכליות היחסיות מכלל המקורות העומדים לרשותם, לרבות שכר עבודה, בנתון לחלוקת המשמורת הפיזית בפועל, ובשים לב למכלול נסיבות המקרה" (בע"מ 919/15, ע' 125).

107. כלפי קטינים שטרם מלאו להם 6, הדין העברי מטיל את חובת המזונות באופן בלעדי על כתפי האב, וההלכה בבע"מ 919/15 אינה חלה על מזונותיהם. יחד עם זאת ראוי לציין שגם בהקשרם אפשר למצוא מקרים בפסיקה בהם ניתן משקל להוצאות בהן נושא האב באופן ישיר עבור הקטינים בעת שהם ברשותו, ו"במרוצת השנים שונה, בהתאם לנסיבות העניין, שיעור ההפחתה של דמי המזונות והתגבשה בפסיקה על פיה שיעור ההפחתה נע בין 25% בבע"מ 318/05 ל-50% בעמ"ש (מרכז) 14-02-25027 [...] (מ' (י-ם) 17-04-17 ‏ 8402-04-17; א"ב נ' ע"ב, מיום 14.1.18).

108. מעבר לאבחנה ביחד לגיל הקטינים, מצוי שיקול דעתו הרחב של בית המשפט ביחס לפסיקת מזונות קטינים: "פסיקת מזונות אינה מדע מדויק, והיא תמיד תלויה נסיבות ונתונים קונקרטיים" (עמ"ש (ת"א) 17-11-32172 ע"ש נ' נ"ש, מיום 10.1.19; ור' גם עמ"ש (מרכז) 17-07-11623 ד"ש נ' מ"ש, מיום 24.6.18). אכן, "יש להיזהר מפני עריכת תחשיבים מתמטיים מדויקים שמתבססים על האחוז המדויק של זמני השהות ועל ההכנסות הפנויות במדויק [...] החיים, מטבעם, אינם מתנהלים על פי תכנון מדויק אותו ניתן לחזות מראש חודשים ושנים קדימה [...]

נוסחה המשכללת את ההכנסות הפנויות, חלוקת זמני השהות וצרכי הקטינים היא כלי עבודה שימושי לקביעת סכום המזונות, אך יש להתייחס אליה בערבון מוגבל [...] על בית המשפט להעריך את מכלול הנסיבות, ולקבוע את המזונות גם על סמך התרשמות כללית מהצדדים" (עמ"ש (ב"ש) 30516-10-18; ר"נ' ש"ר, מיום 2.6.19; ס' 41 לפסק הדין).

לגופו של עניין

109. לצורך ההכרעה נזכיר כי הבת הבכורה אביטל ילידת 00.00.14, ובקרוב ימלאו לה 9 שנים. הבן רמי יליד 00.2.18, ובעוד כארבעה חודשים ימלאו לו 6. הבת הילה ילידת 00.6.19 והיא כבת 4 וחצי. נסקור את ההחלטות שנתנו עד כה בהקשר למזונות ונתוודע לתמורות שחלו בהקשר זה לאורך ניהול ההליכים.

110. ביום 10.3.21 נפסקו המזונות הזמניים לקטינים (ע"י המותב הקודם). הבת הגדולה אביטל היתה כבת 6 ושלושה חודשים. אותה עת הכנסת התובעת עמדה ע"ס 3,800 ₪ מדמי אבטלה, והיא והילדים התגוררו בבית הוריה. הנתבע טען כי הוא משתכר 11,000 ₪ בחודש מהעסק שבבעלותו, ונושא בהחזר משכנתא בשיעור 4,400 ₪. עוד צירף סימוכין לתשלום הוצאות גן הילדים לקטינים. כבר בשלב זה ייחס הנתבע לתובעת הכנסה נוספת ממכירת דברי מאפה. המותב הקודם נתן משקל לתשלומים בהם נושא הנתבע, אך מנגד גם לעובדה שהנתבע לא ביסס את שיעור הכנסתו, בשים לב לנטל המוגבר החל עליו כעצמאי. עוד נתן בית המשפט משקל לאפשרות של תובעת הכנסה נוספת כטענת הנתבע. שני הצדדים לא הרחיבו בנוגע לחלוקת זמני שהות ובית המשפט לא נחשף למלוא היסוד העובדתי בהקשר זה. בנסיבות אלה פסק בית המשפט מזונות זמניים בסך 1,350 ₪ עבור הילה; 1,400 ₪ עבור רמי; 1,300 ₪ עבור אביטל; וסה"כ 4,050 ₪. נקבע עוד שבמידה והתובעת תשכור דירה תהיה רשאית להגיש בקשה לפסיקת דמי מדור. בנוסף חויבו הצדדי לשאת בחלקים שווים בהוצאות החריגות.

111. ביום 12.9.21 נדחתה בקשת התובעת לפסיקת דמי מדור. בין היתר, על רקע העובדה שבחודש אפריל 2021 התובעת החלה לעבוד בחברת [...], ומשתכרת כ- 4,500 ₪ בחודש. בקשה נוספת מצד התובעת התקבלה ביום 13.10.21 ונפסקו דמי מדור בסך 900 ₪. הבקשה התקבלה לאחר שהתובעת עמדה בה על שיעור שכרה מעבודה. מסימוכין שצרפה התובעת לעיון בית המשפט עלה כי שכרה הממוצע עומד על סך 5,300 ₪, והיא אף זוכה לבונוסים.

טענות וסימוכין מצד התובעת

מסמך זה עשוי להכיל שינויים שהוטמעו ע"י מערכת פסקדין

112. התובעת טענה בתצהירה כי היא משתכרת כיום סך של 8,000 ₪ נטו, ובנוסף 225 ₪ עבור נסיעות. הצהרה זו הולמת כמעט באופן מלא את העולה מהמסמכים שצרפה לעיון בית המשפט. לפי הסכם עבודה, שכרה של התובעת מורכב משכר בסיס ומבונוסים. התובעת צרפה עוד תלושי שכר מחודש 8/2021 עד לחודש 9/2022. לאחר עיון יש לקבוע כי שיעור שכרה הממוצע של התובעת יחד עם הבונוסים, הוא כ - 9,000 ₪ נטו. הכנסתה משתקפת גם מדפי החשבון שצרפה, עבור המחצית השניה של שנת 2022 (חודש 5/2022 ועד 10/2022). בנוסף זוכה לקצבת ילדים ע"ס 380 ₪. בחודש ספטמבר 2022 נטלה התובעת הלוואה בשיעור 85,000 ₪, מבלי שעמדה על שיעור ההחזר החודשי. לנתבע היא מייחסת הכנסה של כ 30,000 ₪. בסיכומיה התובעת טוענת שזמני השהות עם הנתבע כשלו והם אינם מתקיימים באופן קבוע ורצוף. לדבריה אין להתחשב בזמני השהות הילדים עם הנתבע לשם קביעת שיעור המזונות.

113. התובעת מכחישה את הטענה לפיה זוכה להכנסה נוספת ממכירת עוגות. לדבריה האפייה היא תחביב עבודה. היא מאשרת שבתקופה שהצדדים התגוררו בבית הוריה הצליחה למכור כ - 5 עוגות בחודש, והכניסה כ - 1,000 ₪ בחודש. לדבריה 40% מההכנסה שימשה לרכישת חומרי גלם והרווח היה מצומצם. לטענתה היתה מחשבה משותפת של הצדדים לפתח את התחביב לעסק מניב, והם התייעצו עם רואה החשבון של הנתבע, רו"ח [...], והגיעו למסקנה שאין מקום לפתח את התחביב לעיסוק בהעדר פוטנציאל כלכלי. הרעיון נגזר ולא הגיע לשלב של פתיחת תיק עוסק פטור.

טענות וסימוכין מצד הנתבע

114. בתחילת ההליכים הנתבע העמיד את שיעור שכרו החודשי 13,000 ₪ - 11,000 ₪ ברוטו. הוא הוסיף שאין ללמוד על הכנסתו מהסכום אותו העסק "מגלגל" ומופיע כיתרות זכות בחשבונו, שכן עם רוב ההכנסות הוא רוכש סחורה מספקים. לפי הדו"חות השנתיים של האיש, שיעור הכנסה זה הוא יציב מאז שנת 2015. בחודש אוקטובר 2022 צירף הנתבע אישור מטעם רואה החשבון. לפי הנקוב בו, על פי מאזן בוחן לשנת 2021, הכנסת הנתבע היא 19,000 ₪ ברוטו. כמו כן, עבור התקופה שמחודש ינואר 2022 ועד ספטמבר 2022, הכנסתו הממוצעת היא 24,000 ₪ ברוטו. על פי תצהיר נוסף מחודש 11/2022 הכנסתו השנתית לשנת 2022 (עד חודש 10/2022) היא 242,456 ₪ ברוטו. יצוין שלמרות שהנתבע הוא עצמאי ונושא בנטל מוגבר להוכחת שיעור השתכרותו, הנתבע נמנע מלנקוב בשיעור הכנסתו במונחי "נטו", או לבאר את הכנסתו נטו המשתקפת מדפי החשבון שצירף, מהן עולות הכנסות גבוהות מפדיון מכירות העסק.

115. לטענת הנתבע הוא נושא בהוצאות חודשיות בסך 16,000 ₪ בחודש, ובנוסף נעזר באמו ואחותו, ואף נוטל מוצרים מהעסק. לדבריו נושא בהחזר משכנתא בסך

4,400 ₪; מזונות בסך 4,950 ₪; הוצאות חריגות – 1,500 ₪; אחזקת מדור - 845 ₪; מזון – 1,000 ₪; ביטוחים 1,600 ₪; הוצאות רכב – 1,100 ₪; הוצאות מפגשים על הילדים – 1,200 ₪.

116. הנתבע מוסיף שהמזונות הזמניים נקבעו בטרם החלו להתקיים זמני השהות המתקיימים היום. לדבריו הקטינים מצויים ברשותו פעמיים בשבוע, מסיום הלימודים במוסדות ועד שעות הערב, וכן מידי סופ"ש שני. לדבריו הוא נושא בהוצאות שכרוכות בטיפול בהם בעת שהם ברשותו. עוד לדבריו, הבת אביטל עברה את גיל 6 ויש לאמוד את שיעור מזונותיה מחדש. לטענתו, שיעור השתכרות התובעת עולה על שלו. לדבריו עוד התובעת זכתה לעליה בשכרה, וזוכה להכנסה נוספת ממכירת עוגות ודברי מאפה.

דיון והכרעה

117. הכנסת התובעת – על בסיס תלושי השכר ודפי החשבון נחה דעתי שיש לייחס לתובעת הכנסה בשיעור ממוצע של כ – 9,500 ₪, הכוללים את קצבת הילדים. מהכנסתה נושאת התובעת בהשבת הלוואה בסכום שאינו ידוע, ובשכר דירה בסך 4,300 ₪.

118. לאחר שהפכתי בדבר, אני דוחה את טענת הנתבע בנוגע להכנסת התובעת ממכירת דברי מאפה. אמנם אין המדובר בטענה מופרכת, והתובעת אישרה שהצדדים שקלו להפוך את תחביבה לאפות לעיסוק מכניס, אך לא שוכנעתי מהסימוכין שהציג הנתבע שיש בהם להוכיח שהתובעת מוכרת דברי מאפה, כל שכן באופן קבוע שמניב לה רווחים של ממש. אף לא נעלמו מעיני הפניות הנתבע לפרסומים של התובעת ברשתות החברתיות, אך לאחר עיון ולאחר שמיעת התובעת בהקשר זה, יש לראות בהן ניסיון מצד התובעת למשוך לקוחות, ולא משום ראייה שעולה בידי התובעת למכור דברי אפיה ולזכות לרווחים. התובעת נשאלה על פרסומים אלה ועל העוגות שכן זכו לפרסום, ושללה את הטענה שעיסוק זה הפך קבוע או מניב רווחים. את תשובותיה של התובעת מצאתי מהימנות ומתיישבות עם השכל הישר:

”

ת. נכון וזה עדיין לא צולח ואני תמיד מנסה. הכוונה שפתחתי תיק אצל רואה חשבון כדי להתחיל למכור עוגות, לפני כמה חודשים ולהכניס עוד הכנסה הביתה כי המשכורת שלי דלה. זה פשוט לא עבד, יש הרבה מוכרות [בעיר] ואין לי זמן עם הילדים למכור עוגות. רואה החשבון אמר לי תסגרי את התיק ותנסי לצבור לקוחות שיכירו אותך. אני עושה כתחביב לחברות שלי אני לא גובה על זה תשלום, גם לא את ההוצאות שלי. אני לא עושה את זה במהלך קבוע, זה אחת ל.. כשיש יום הולדת. אני לא מוכרת את

העוגות, אני יכולה לעלות פרסומים שיראו את העבודה, אבל לא קונים ממני [...] "(פרוט' א', ע' 26, ש' 27).

"

ת. מוכרים אותה בחוץ 350 ₪, אני מבקשת עליה רק 200 ₪. אני מבקשת במידה ואני מוכרת. היו לי כמה קבלות אצל רואה החשבון אבל מהר מאוד סגרתי כי לא היה לי כסף לשלם לרואה חשבון. זה שאני מפרסמת את העוגות זה לא באמת עוגות שאני מכינה, זו טקטיקה שיכירו אותי.

ש. תראי לי שפרסמת כמה פעמים את אותה עוגה?

ת. אני מכינה אותה לפני ואני מעלה אותה בשלבים. זו הטקטיקה של הפרסום.

ש. עוגה מיום 7.11 גבית עליה כסף?

ת. לא ממש לא. זו היתה לחברה שלי.

ש. לא רק לחברות את עושה?

ת. נכון, אני רוצה שיכירו אותי.

ש. כמה אמורה לעלות לך עוגה כזו?

ת. אני לא יודעת לחשב באופן מדויק" (ע' 27, ש' 10).

119. הכנסת הנתבע – הנתבע לא עמד בנטל להוכיח את שיעור הכנסתו, נטל המונח על כתפיו בהיותו עצמאי. יש להעמיד עובדה זו לחובתו. אישור רואה החשבון על הכנסת הנתבע בשיעורי ברוטו אינה מקדמת את בית המשפט בהבנת שיעור הכנסת הנתבע בפועל. גזירת סכום נטו מהכנסה בשיעורי ברוטו, בהינתן שהנתבע עצמאי, אינה נמצאת במומחיות בית המשפט. מצופה היה שמשטר הנתבע להביא ביאורים מרואה החשבון שלו, יעמיד אף סכום מבואר שנותר בידי מידי חודש כפנוי. גם עיון בדפי החשבון אינו מקדם את הבנת בית המשפט, ולאחר עיון מעמיק בהם לא שוכנעתי כלל שחלק הארי של ההכנסות משמש לתשלום לספקים. ללא ביאור מתאים, כל שניתן להבין מעיון בדפי החשבון, שצירף הנתבע עצמו, הוא שהעסק מצוי דרך קבע ביתרת זכות משמעותית, בשני חשבונות שונים, וכי יתרה זו נתונה לשליטתו הבלעדית של הנתבע. מחשבונו הפרטי (393003) הנתבע לא צירף כלל דפי חשבון מעודכנים, על אף שהצהיר על חשבון זה (ס' 2 לתצהיר מיום 25.5.21). בחשבון אחד של העסק (393933) יתרה קבועה של מעל 100,000 ₪ בממוצע לאורך השנים 2020-2021; בחודש אפריל 2022 יתרה הזכות עומדת על יותר מ- 370,000 ₪. והיתרה בסוף חודש דצמבר 2022 היא כ- 150,000 ₪. חשבון נוסף של העסק (393009) פועל ביתרת זכות ממוצעת וקבועה של כ- 80,000 ₪ לפחות, בחישוב צנוע, לאורך השנים 2020 – 2021. החל מפברואר 2022 היתרה הממוצעת היא כ- 100,000 ₪. במהלך חודשים אפריל ומאי 2022 היתרה הממוצעת יורדת לכ- 40,000 ₪ ולעתים 20,000 ₪, אך מחודש יוני 2022 היתרה מטפסת שוב לסך ממוצע של כ- 120,000 ₪. חודש דצמבר 2022 מסתיים ביתרה ממוצעת של כ- 30,000 ₪ - 40,000 ₪. כאמור

לעיל, לתצהיר האחרון מיום 23.11.22, ובכלל, הנתבע לא צירף דפי חשבון מעודכנים מחשבונו הפרטי.

120. כזכור, הנתבע אף צירף מאזן בוחן לשנת 2021, לפיו הכנסת הנתבע היא 19,000 ₪ ברוטו. כמו כן, לפי אישר רואה חשבון עבור התקופה שמחודש ינואר 2022 ועד ספטמבר 2022, הכנסתו הממוצעת היא 24,000 ₪ ברוטו. כאמור, נתונים אלה רחוקים מלהניח את הדעת. בנסיבות אלה, בשים לב לנתוני הברוטו האמורים והן לנובע מדפי החשבון, אין מנוס מלקבוע את שיעור השתכרותו של הנתבע על דרך האומדנא ולהעמידו על סך של כ- 20,000 ₪ נטו.

121. הנתבע נושא בהשבת משכנתא בסך 4,400 ₪, ויש לשער שאף בהוצאות אחזקת מדור בשיעור 845 ₪ כטענתו. הנתבע לא הוכיח כי הוא נושא הוצאות חריגות בשיעור 1,500 ₪ בחודש; בהוצאות רכב בסך 1,100 ₪; או בהוצאות מפגשים על הילדים בשיעור 1,200 ₪. יש להניח שהנתבע נושא עוד בהוצאות עבור קניות לבית והוצאות אישיות. בהקשר זה נזכיר שהנתבע הודה שהוא נוטל מהעסק מצרכים ומוצרים (ס' 13 לתצהיר מיום 25.5.21) ובכך זוכה לחסכון משמעותי בהוצאות.

122. הנתבע לא הוכיח עוד שהוא נעזר כלכלית באמו ו/או באחותו, ועל בסיס הנקוב לעיל ספק אם זקוק לסיוע כלכלי. מבלי לקבוע ממצא עובדתי, לא יהיה זה מופרך להניח נוכח שיעור ההכנסה המיוחס לו, שהכנסתו הפנויה עולה על הכנסתה הפנויה של התובעת (מבלי לקחת בחשבון את תשלום המזונות לידי התובעת).

123. האחריות ההורית וחלוקת זמני השהות – כשם שתואר באריכות לעיל, הנתבע פעל הלכה למעשה לצמצום זמני השהות ופעל בהקשר זה באופן חד צדדי. נקבע שנקיטת סנקציות כדרישת התובעת לא תטיב עם הצדדים וכי המקום הראוי להתמודד עם צמצום זמני השהות הוא במסגרת פסיקת המזונות.

124. על פי הפסוק לעיל, הקטינים ישהו עם הנתבע ביום ב' מהשעה 16:00 ועד 19:30, וביום ד' מהשעה 16:00 ועד למחרת הישר למוסדות החינוך. וכן מידי סופ"ש לסירוגין. לאמור שהנתבע אכן לוקח חלק בטיפול בילדים, אך יחד עם זאת רוב נטל הטיפול מונח על כתפי התובעת, שהיא אף ההורה המשמורן כלפי הקטינים. כמו כן, לא שוכנעתי שהנטל המצומצם בו נושא הנתבע טומן בחובו הוצאה כספית משמעותית. לכך יש להוסיף שהנתבע נוטל מהעסק מצרכים ומוצרים (ס' 13 לתצהיר מיום 25.5.21) ובכך זוכה לחסכון משמעותי בהוצאות תלויות שהות.

125. על שיעור המזונות לשקף את חלקו הפחות של הנתבע בנטל גידול הילדים, תוך התחשבות בנטל בו נושא, גם אם פחות כאמור. שיעור המזונות ישקף עוד את נטייתו ובחירתו של הנתבע עד כה, שלא למצות את זמני השהות הנקובים לעיל - אינו מלין את הקטינים כולם בימי חול ומצמצם את שעות השהות בסופי השבוע.

מן הכלל אל הפרט

126. את הכנסת התובעת העמדנו לעיל על סך ממוצע של כ – 9,500 ₪, לעומת הכנסה בשיעור 20,000 ₪ אותה ייחסנו לנתבע. יש בכך להעמיד את פער ההשתכרות בין הצדדים על 1:2 לטובת הנתבע. שני הצדדים נושאים בהוצאות מדור דומות – התובעת בשכ"ד והנתבע בהחזר משכנתא. כשם שפורט לעיל, מתקיימים זמני שהות בין הנתבע לבין הילדים, אך בנסיבות העניין אין להעניק לכך אלא משקל פחות ואת עיקר עול גידול הילדים יש לייחס לתובעת.

127. נזכיר עוד שחלוקת זמני השהות היא רכיב רלוונטי לפסיקת מזונות כלפי אביטל ורמי בלבד. לרמי ימלאו בקרוב 6 ולא מצאתי לנכון להוציאו מתחולת ההלכה בבע"מ 919/15. מנגד, לבת הילה ימלאו 6 רק עוד שנה וחצי.

128. לא הוכחו בפניי צרכים העולים על הסך המוכר בפסיקה כסכום מינימום שאינו דורש הוכחה. גם התובעת עתרה בסיכומיה לפסיקת מזונות הקטינים על בסיס סכומי המינימום ולא טענה לצרכים העולים על כך. שיעור המינימום אינו נתון קשיח בפסיקת בתי המשפט. שיעור זה נע בין סך של 1,300 ₪ (ללא מדור והוצאות חריגות) (עניין "בן עמי", בר"ע 1895/02 ב' י. נ. ב' י'), ובין סך של 1,600 ₪ (עמ"ש (חי') 32385-11-18 א"ג נ' ר"ג, מיום 22.5.2019; ור' עוד פסק הדין בעמ"ש (חי') 18-10-26409-10-18 ר"מ; מ"ש נ' ק"ש & ר"מ; מיום 25.7.2019). בנסיבות אלה אני מקבלת את הנטען בסיכומי התובעת ומעמידה את צרכי הקטינים ע"ס 1,400 ₪ בחודש, שישמש בסיס לפסיקת המזונות.

129. לבת הבכורה אביטל בקרוב ימלאו לה 9 שנים, ולבן רמי ימלאו 6 בעוד כארבעה חודשים. בנסיבות העניין איני סבורה כאמור כי יש טעם לערוך אבחנה בין השניים. על בסיס כל הנקוב לעיל, ועל בסיס חלקו המצומצם של הנתבע בנטל הטיפול בילדים אני מעמידה את מזונות כל אחד מהם על סך 1,100 ₪.

130. הבת הילה היא כבת 4 וחצי נכון לעת זו. חובתו של האב כלפיה היא אבסולוטית. יחד עם זאת, ועל מנת לדרבן את הנתבע להוסיף ולעשות מאמץ ולקיים זמני שהות קבועים ורצופים עם הקטינים, מצאתי לנכון להתחשב מעט

בהכנסת התובעת ובזמני השהות שכן מתקיימים בין הנתבע ובין הקטינים, ולהעמיד את מזונותיה ע"ס 1,250 ₪. כמו כן, ולכשימלאו להילה 6 יופחתו מזונותיה לסך של 1,100 ₪, כפי שיפורט בסיפא לפסק הדין.

131. לעניין דמי המדור - התובעת נשאה בשכר דירה בשיעור 3,900 ₪. בסיכומיה ציינה ששיעור שכר הדירה עלה לסך 4,300 ₪ החל מחודש אוגוסט 2023. לא הוכחו בפניי הוצאות חריגות עבור אחזקת המדור. כמקובל בהלכה, חלקו של הנתבע בדמי המדור ואחזקתו הוא 50% - טרם יישום ההלכה בבע"מ 919/15. בנסיבות העניין שפורטו באריכות, בשים לב לחלוקת עול הטיפול בקטינים, אני מעמידה את חלקו של הנתבע בהוצאות המדור ואחזקתו על שיעור 1,700 ₪ בחודש.

התוצאה

132. התביעה למזונות הקטינים – תלה"מ 28249-02-21

. הנתבע ישלם לתובעת מזונות בסך 1,100 ₪ עבור אביטל ורמי (לכל אחד, וסה"כ 2,200 ₪ לשניהם) ובנוסף סך של 1,250 עבור הילה. ובנוסף סך של 1,700 ₪ עבור דמי המדור ואחזקתו, וסה"כ 5,150 ₪ - וזאת החל ממועד פסק הדין.

. המזונות ישולמו מידי חודש ולא יאוחר מה – 10 לכל חודש ויהיו צמודים למדד המחירים לצרכן. עדכון סכום המזונות יערך אחת לשלושה חודשים כאשר מדד הבסיס הוא המדד שנקבע בחודש 11/2023.

. עם הגיע הבת הילה לגיל 6, והחל מהחודש בו חל יום הולדתה, יופחתו מזונותיה לשיעור 1,100 ₪ (קרן) שהם צמודים ליום ההפחתה, ובמלים אחרות, סכומי המזונות הצמודים של כל הקטינים יהפכו שווים.

. בנוסף יישאו הצדדים בחלקים שווים בכל הוצאות החינוך, לרבות תשלומים לצהרון (בהתאם לתעריף ציבורי); תשלומים לבית הספר, תשלומי הורים, סל תרבות, ועד כיתה, ציוד, ספרים ותלבושת לבית הספר, אבחונים דידיקטיים, שיעורים פרטיים ושיעורי הוראה מתקנת (שלושה שיעורים פרטיים בשבוע לכל ילד. התשלום יהיה חודשי, על בסיס אישור מהמורה הפרטי עבור השיעורים); חוגים (עד חוג אחד בעלות מתנ"ס לכל ילד, כולל הוצאות ביגוד, ציוד, תחרויות ואירועים במסגרת החוג. חיוב האב בהשתתפות עבור יותר מחוג אחד לכל ילד, כפופה להסכמתו מראש

ובכתב להשתתפות הילד באותו חוג); קייטנות (מחזור אחד בחופשת הקיץ לכל ילד בעלות מתנ"ס/עירונית); תנועות נוער (ההוצאה תכלול תשלום שנתי, ביגוד, מחנות, טיולים וכל אשר נדרש לכל אחד מהילדים).

כל החלטה על הוצאה חינוכית מהותית תתקבל תוך שיתוף והיוועצות בין ההורים ובהסכמתם.

כל הוצאת חינוך חריגה אחרת שאינה נקובה לעיל, יישאו בה שני ההורים בחלקים שווים, ובלבד ששני ההורים הסכימו להוצאה זו בכתב ובאופן מתועד.

בנוסף יישאו הצדדים בחלקים שווים בכל הוצאות הבריאות החריגות שאינן מכוסות על ידי סל הבריאות של הקטנים או ההורים, לרבות טיפולים רגשיים, טיפולים פסיכולוגיים, טיפולי שיניים ואורתודנטיה, משקפיים ועדשות, אבחונים נוירולוגיים, ורופאים מומחים. ככל שתהיה מחלוקת בין הצדדים על נחיצותו של טיפול, יפעלו הצדדים לפי המלצת הרופא המטפל או הרופא המומחה הרלוונטי. במחלוקת הנוגעת לנחיצות טיפול רגשי, יפעלו הצדדים לפי המלצת יועצת בית הספר או הגן, או בהתאם להמלצת מומחה בתחום שמוסכם על הצדדים.

בכל צורך רפואי על הצדדים לפנות לרפואה הציבורית בלבד, אלא אם קיימת מניעה לעשות כן, או שהגיעו להסכמה מתועדת בכתב על פנייה לרפואה פרטית. פנייה לרפואה פרטית מבלי שקיימת מניעה לקבלת הטיפול ברפואה הציבורית, וללא הסכמת ההורה השני, לא תחייב את הצד השני אלא עד לגובה העלות ברפואה הציבורית.

הורה אשר יישא באחת ההוצאות המנויות לעיל במלואה, יקבל מהורה השני את חלקו תוך 10 ימים מיום שההורה המשלם שלח להורה האחר דרישה בצירוף אסמכתא על התשלום, ובתנאי שהדרישה תעלה לא יאוחר מ- 60 ימים לאחר ההוצאה.

קצבת הילדים מהמל"ל תשולם לידי המבקשת בנוסף לדמי המזונות.

במידה ותזכה המבקשת למענק מן הביטוח הלאומי עבור שנת הלימודים, מחצית משווי המענק תקוזז מחלקו של המשיב בהוצאות החריגות, לאחר שישולם המענק בפועל.

למעט האמור בהחלטה זו, המשיב לא יקזז מן המזונות השוטפים או מחלקו בהוצאות החריגות כל סכום שהוא באופן חד צדדי.

מסמך זה עשוי להכיל שינויים שהוטמעו ע"י מערכת פסקדין

. המזונות ישולמו עד הגיע כל קטין לגיל 18 או סיום לימודיו התיכוניים, לפי המאוחר.
החל מגיל 18 או סיום לימודיו התיכוניים, לפי המאוחר, ובתקופת השירות הסדיר או שירות לאומי, יעמוד שיעור המזונות על 1/3 משיעור המזונות ששולם עד אותה עת וחלקו של הקטין (1/3) ברכיב דמי המדור שמשולם אותה עת יפחת ל 1/3.

133. התביעה לאחריות הורית וזמני שהות – תלה"מ 46747-02-21

. האחריות ההורית/המשמורת כלפי הקטינים נתונה לתובעת.

. הקטינים ישהו עם הנתבע ביום ב' מהשעה 16:00 ועד 19:30, וביום ד' מהשעה 16:00 ועד למחרת הישר למוסדות החינוך. וכן מידי סופ"ש לסירוגין: אחת לחודש משעה 16:00 ועד מוצ"ש ואחת לחודש מתום המסגרות ועד מוצ"ש.

. התובעת ואביטל ימשיכו טיפול במרכז "תפנית".

. שירותי הרווחה יעמידו עו"ס משפחה ללווי הצדדים, ובניית תכנית טיפול לרמי והילה. אני מעניקה לעו"ס משפחה סמכויות לפעול לפי שיקול דעת/ם לשם הצלחת ההליך, מתוקף סעיפים 19 ו- 68(א) לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, תשכ"ב-1962, וזאת למשך 24 חודשים ממועד פסק הדין.

. אני אוסרת על הצדדים כל אמירה לאזני הקטינים מצד ההורה האחד כלפי ההורה השני, ומקל וחומר אמירות עולבות, פוגעות או מסיתות.

. על בסיס האמור והנקוב בסעיף 101 לעיל, ההחלטה מיום 25.10.23 בדבר הטלת סנקציות על הנתבע בגין אי קיום זמני שהות – מבטלת.

התביעה לסעד הצהרתי – תלה"מ 28272-02-21

134. מוצהר שהתובעת היא בעלת מחצית הזכויות בדירה המצויה ברח' [...] ב [...] [...],
הידועה כגוש 00000 בחלק מחלקה 00 (או כל זיהוי אחר שניתן לה כיום) הרשומה
על שמו של הנתבע, וזכאית להירשם ככזו.

סוף דבר

135. התביעות מתקבלות באופן המפורט לעיל.

136. הנתבע יישלם לידי התובעת הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בסך 7,000 ₪, תוך
30 יום מהיום, וממועד זה יישא הסכום הפרשי הצמדה וריבית כדין ממועד פסק
הדין ועד מועד התשלום בפועל.

המזכירות תמציא את ההחלטה לצדדים.

פסק הדין מותר לפרסום בכפוף להשמטת פרטים מזוהים ותיקוני הגהה.

ניתן היום, א' טבת תשפ"ד, 13 דצמבר 2023, בהעדר הצדדים.